Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ◆ 28 май 1968 йил, сешанба ◆ № 122 (13.964). ◆ Баҳоси 2 тийин.

СОВЕТ ЧЕГАРАЧИЛАРИГА

Азиз ўртоқлар!

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети совет чегара қўшинлари ташкил қилинган куннинг 50 йиллиги билан чегарачи жангчиларни қизғин табриклайдилар.

В. И. Ленин ташаббуси билан вужудга келтирилган, Коммунистик партия тарбиялаб етиштирган ва душманларга қарши олиб борилган кўпдан-кўп жангларда чиниққан совет чегара қўшинлари Ватанимиз давлат чегараларини қўриқлашдек масъулиятли вазифаларни муваффақиятли бажармоқдалар, Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флоти билан бирга коммунизм қураётган совет халқининг тинч меҳнати посбонлигида турибдилар. Чегарачилар ватанга садоқат билан фидокорона хизмат қилиб, совет кишиларининг чуқур ҳурматига ва ҳамманинг меҳр-муҳаббатига сазовор бўлдилар.

Империализм Совет Иттифоқига ва қардош социалистик мамлакатларга қарши кўпорувчилик фаолиятини кучайтираётган ҳозирги шароитда чегара қўшинлари СССР давлат чегарасини ҳушёрлик билан пухта қўриқлашлари лозим. Бу эса командирлар, сиёсий ходимлар, партия ва комсомол ташкилотларини чегара қўшинларининг жанговар тайёргарлигини тинмай оширишга, интизом ва уюшқоқликни мустаҳкамлашга, шахсий составни буржуа идеологиясининг ҳар қандай кўринишларига нисбатан муросасиз бўлиш руҳида, социалистик Ватанга, совет халқига ва коммунистик партияга чексиз садоқат, ҳарбий бурчни намунали адо этиш руҳида тарбиялашга даъват этади.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети совет чегарачилари улуғ социалистик Ватанимиз чегараларининг дахлсизлигини бундан буён ҳам мардона ва сабот-матонат билан таъминлайдилар, деб ишонч билдирадилар.

Азиз ўртоқлар, машаққатли, масъулиятли ва фахрли хизматингизда сизга янгидан-янги муваффақиятлар тилаймиз.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи чегараларининг ҳушёр посбонлари — совет чегарачиларига шон-шарафлар бўлсин!

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ — СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ — ССР ИТТИФОҚИ МИНИСТРЛАР СОВЕТИ.

Беш йиллик вахтасида

АРПАГА ЎРОҚ ТУШДИ

Қашқадарё далаларига ўзгача файз кирди. Уфқ билан қўлтиқлашиб ётган чексиз ғаллазорлар шамолда бамисоли океан тўлқинларидек чайқалиб ётибди. Ҳа, кузда экилган арпа майсалари ёғин-сочиндан яхши баҳраманд бўлиб кунда бир яшнади. Бултургига қараганда анча тез ривожланди, барвақт бошоқ тортди. Мана энди қарич-қарич сердон бошоқлар етилиб пишиб, серкиллаб турибди. Ҳосил кутилганидан ҳам зиёда.

Лалмикор ерлар ҳам саҳийлик қилиб, деҳқон меҳнатини зое кетказмади. Нишон чўллари сурункасига неча йиллардан буён қақшаб ётарди, ерга сепилган дон унмасдан йўқолиб кетарди. Ғаллакор экилган донига яраша ҳам ҳосил йиғиштириб ололмас эди. Бу йил эса табиат ғаллакорга, чорвадорга тантилик қилди. Нишон чўлларида арпадан мисли кўрилмаган даражада ҳосил етиштирилди. 3500 гектар ердаги арпа бирдек бош тортиб, донини кўтаролмай ерга эгилиб турибди. Ҳар гектар ердан кутилганидан ҳам юқори ҳосил йиғиштириб олиш учун ҳамма имкониятлар бор.

Арпага ўроқ тушди. Утган куни ғаллазорга комбайнлар шўнғиб кетди. 9 та комбайн группа усулида арпа ўра бошлади. Комбайнчилар ўша куниёқ смена топшириғини 1,5 баравар ошириб бажаришди. Дастлабки арпа ҳосили ўриб-янчилиб, омборларга тўкилди. Чўлда янги ҳосил тўйи катта анъанага айланиб кетди. Одамлар бу йилги нон-насибаларидан беғоят мамнун. «Нишон» давлат наслчилик заводи ғаллакорлари барча майдондаги арпани узоғи билан 10 кун ичида саранжом-саришталаб олиш ва давлатга дон сотиш планини ошириб бажаришга бел боғлашган. Айни вақтда улар чорва моллар учун етарли миқдорда сомон ҳам жамғариб оладилар.

Ғузор районидаги «Ғузор» давлат наслчилик заводининг бепоён ғаллазорларида ҳам меҳнат симфонияси баралла янграмоқда. Ҳамма ўрим-йиғимга сафарбар этилган. Механизаторлар техникани барвақт шайлаб қўйганликлари учун, енг шимариб ишга киришиб кетдилар. Куни неча 6 та комбайн арпа ўра бошлади. Комбайнларнинг ҳаммаси смена нормасини ошириб адо этди. Чорвадорлар чўлда ғалладан баракали ҳосил етиштирилганлигидан қувонишиб, бутун кучни, техника воситаларини ғалла ўримига жалб этмоқдалар.

Ўрим-йиғим қатъий график асосида ташкил этилган. Далада ишловчиларга яхши маданий-маиший шароит яратиб берилган. Ўроқчилар, механизаторлар ўртасида социалистик мусобақа авж олмоқда.

Қашқадарё ғаллакорлари бу йилги мавсумда 84 минг гектар майдондаги арпани ўриб оладилар. Далаларда 1000 та комбайн жавлон уради. Ҳозиргача қарийб 800 та комбайн дала бошига чиқариб қўйилди, уларнинг айримлари ғалла ўримини бошлаб юборди. Областда арпа ўрим-йиғими 10-11 кунда тугалланади. Ишнинг ҳозирги кетишидан бунга тўла ишонч ҳосил қилиш мумкин.

С. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

ҚОРАКЎЛЧИЛАР ҒАЛАБАСИ

Ўзбекистон қоракўлчилари йиллик планни муддатидан олдин бажардилар

Республика чорвадорлари давлатга қоракўл тери топшириш юзасидан белгиланган йиллик планни муддатидан илгари бажариб меҳнатда янги ғалабага эришдилар.

Бухоро областининг қоракўлчилик хўжаликларидан пландан ташқари 112,9 мингта қоракўл тери қабул қилинди. Сирдарё областининг совхозлари пландан ташқари кўплаб қоракўл тери топширмоқдалар. Самарқанд ва Хоразм областларининг хўжаликлари планларини ошириб бажаришди. Сурхондарё области ва Қорақалпоғистон АССР ҳам планларини бажариш олдида турибди.

Бухоро, Сирдарё ва Самарқанд областларининг қоракўлчилари қўзи олишда юксак кўрсаткичларга эришдилар. Бу областларда ҳар юз она қўйдан 107-118 та қўзи олинди. Томди, Фориш, Нурота, Конимех районлари ва бошқа бир қатор районларнинг колхоз ҳамда совхозлари ҳар юз бош қоракўл қўйларидан 125-130 тадан қўзи олдилар. Сирдарё областидаги «Қизилқум» совхози ҳар юз бош қўйдан 145 тадан қўзи олди ва қоракўл тери топшириш планини 140 процент бажарди «Шофиркон» совхози эса 140 тадан қўзи олиб, планни 156 процент бажарди. «Конимех» наслчилик заводи ҳар юз бош совлиқдан 139 та қўзи олиб қоракўл топшириш планини 156 процент адо этди.

«Нурота», «Қизилча», «Фориш», «Коммунизм» ва «Ўзбекистон 40 йиллиги» совхозлари Балиманов номли, «Жана шарва», Ленин номли колхозлар ва бошқа кўпгина хўжаликлар поданинг ўрнини тўлдириш ва қоракўл тери топшириш соҳасида энг яхши кўрсаткичларга эришдилар.

Қоракўл тери тайёрлаш давом этмоқда.

Мирзачўлдаги Усмон Юсупов номли совхозда ғалла мўл бўлди. ЎзТАГ фотомухбири А. Горокрик олган бу суратда сиз 5-бўлим бошқарувчиси П. Қамбарбеков ва гидротехник К. Бисинбеков ўртоқларни буғдой ҳосилини кўздан кечираётган пайтларида кўриб турибсиз.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИ ЧАҚИРИШ ТЎҒРИСИДА

СССР Олий Совети Президиуми ҚАРОР ҚИЛАДИ: Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи Еттинчи чақириқ Олий Советининг тўртинчи сессияси 1968 йил 25 июнда Москва шаҳрида чақирилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль 1968 йил, 24 май.

ПИЛЛАЧИЛАР ЮТУҒИ

Шўрчи районининг колхоз ва совхозлари пилла тайёрлаш йиллик планини муддатидан илгари бажарганликлари тўғрисида рапорт бердилар. Давлатга 70 тонна пилла сотилди. Шўрчи пиллачилари яна 15 тонна пилла бериш мажбуриятини олдилар. Жарқўрғон районн хўжаликлари ҳам қимматли хом ашё тайёрлашни тугалладилар. Ҳар қути қурт уруғидан ўрта ҳисобда 70 килограммдан пилла ҳосили олинди.

ХИМИКЛАР ЗАФАРИ

● Андижон Гидролиз заводининг коллективи ўз маҳсулотини реализация қилиш беш ойлик планини муддатидан илгари бажариш билан химиклар кунини кутиб олдилар. Сабзавот экинлари, шунингдек дарахтларнинг ўсишини тезлаштирадиган ўғитларнинг биринчи туркуми тайёрланиб, Ленинград областининг деҳқонларига юборилади.

ПЛАНДАН ТАШҚАРИ НЕФТЬ

● Бухоро нефтчилари йил бошидан буён мамлакатга пландан ташқари уч минг тонна «қора олтин» етказиб бердилар. Нефтчилар йил охиригача Ўзбекистоннинг нефтни қайта ишлаш заводларига қўшимча равишда яна 20 минг тонна нефть юборишга аҳд қилдилар.

ИЮЛЬ ОЙИ ҲИСОБИГА

Меҳнат Қизил Байроқ орденли Самарқанд геология трести коллективи Жанубий Ўзбекистон территориясида ер ости бойликларининг янги запасларини аниқлашда мардона меҳнат қилмоқда. Трестнинг Мурунтовда ишлаётган 2-шахтасидаги П. Прокопец бошлиқ проходкачилар бригадаси олтин конини эртароқ фойдаланишга топшириш мусобақасида ибрат кўрсатмоқда. Бу бригада бир ойда 572 метр масофада проходка ишларини бажариб, Бутуниттифоқ рекордини қўлдан бермай келмоқда. Шахта проходкачилари шу кеча-кундузда июль ойи ҳисобига ишлашмоқда.

К. МУСАМУРОДОВ.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

СССР давлат чегарасини қўриқлаш соҳасида қўйилган вазифаларни муваффақиятли бажарганлиги ҳамда СССР Министрлар Совети ҳузуридаги Давлат хавфсизлиги комитети чегара қўшинларининг 50 йиллиги муносабати билан СССР Олий Совети Президиуми 1968 йил 27 майда чиқарган фармони билан чегара қўшинлари ҳарбий хизматчиларидан катта бир группасини СССР орден ва медаллари билан мукофотлади. Шу Фармонга мувофиқ, СССР давлат чегарасини қўриқлашда чегара қўшинларига актив ёрдам берганлиги учун ишчилар, колхозчилар ва хизматчилардан бир группаси ҳам мукофотланди.

ХУШНУД ДИЛЛАР

Ўзбекистонда тожик адабиёти ва санъати декадаси 1968 май

Соҳилда шодиёна

УРГАНЧ. [Совет Ўзбекистони» мухбиридан]. Ўзбекистонда тожик адабиёти ва санъати декадасининг иккинчи кунидаёқ Амударё бўйларида ёқимли тожик куйлари ва яллалари янгради. Тожикистон давлат филармониясининг артистлари Урганч шаҳрида концерт томошалари кўрсатишди. Тожикистон ССРда хизмат кўрсатган артистка Муслимахон Боқиева, Мукаррамахон Маҳрамова ва бошқа талантли санъаткорлар ўз ижрочилик маҳоратларини намойиш этарканлар, томошабинлар таҳсинлар айтишди.

Хоразмда эсда қоларли қизғин мушоиралар, дўстона, илиқ учрашувлар бўлиб ўтди. Тожикистонлик қалам аҳллари — Абдужаббор Қаҳҳорий, Фотих Ниёзий, Мавжуда Ҳакимова каби ёзувчи ва шоирлар билан бўлган учрашувлар йиғилганларда яхши таассурот қолдирди.

25 майда область жамоатчилиги ва декада қатнашчиларининг бир группаси иштирокида тантанали дўстлик кечаси ўтказилди. Хоразм область партия комитетининг биринчи секретари М. Худойберганов кечани қисқача табрик нутқи билан очди. СССР Олий Советининг депутати, Урганч районидаги «Пахтакор» колхозининг бригада бошлиғи Ойша Жуманиёзова, Урганчдаги В. И. Ленин номли тикувчилик фабрикаси мастери Онабиби Отаева, шоир Эгам Раҳим ва бошқалар меҳмонларни самимий сўзлар билан табрикладилар. Тожикистон ССР Министрлар Совети социал-маданий муассасалар бўлимининг мудири К. Саъдуллаев декада қатнашчилари номидан сўз олиб, миннатдорчилик изҳор этди. Кеча охирида тожик ва ўзбек куй ва қўшиқлари баралла жаранглади.

Шу куни декада қатнашчилари Хива шаҳридаги тарихий обидаларни кўздан кечиришди.

Ф. ЗОҲИДОВ.

Катта тантана

САМАРҚАНД, [«Совет Ўзбекистони» мухбири]. Қадимий ва навқирон Самарқанд серқуёш республикамизда ўтказилаётган тожик адабиёти ва санъати декадаси муносабати билан янги либосга ўралди. Навоий билан Жомий, Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий билан Садриддин Айний яшаган ва ижод этган шаҳарда зўр шодиёна, қардош халқлар байрами. Кўчалар шиор-плакатлар билан безатилган. Шаҳар кино экранларида тожик бадиий ва ҳужжатли фильмлари намойиш қилинмоқда. Китоб бозори очилган. Театр биноларида, шаҳар маданият ва истироҳат боғларида бир неча кундан бери тожик санъаткорларнинг қўшиқ-куйлари баралла янграб турди. Максим Горький номидаги боғда ва опера-балет театрида икки кун кўрсатилган «Гулшан» ҳамда шашмақом концертларини зўр мамнуният билан томоша қилдик. Шаҳар меҳнаткашлари тожик санъаткорларидан беҳад миннатдор бўлишдилар.

Ўтган якшанба куни, 26-май эрталаб Тожикистон ёзувчилар союзи правлениесининг раиси, Ленин мукофоти лауреати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мирзо Турсунзода бошлиқ бир группа декада қатнашчилари Самарқанд билан чўлқуварлар ўлкаси Сирдарё областларининг чегараси ҳисобланган Ғаллаорол районида кутиб олинди.

Тожикистон ССР маданият министрининг ўринбосари Х. Шарипов бу ерда ҳозир бўлган тожик адиблари, ёзувчилар, санъаткорлар билан мезбонларни таништирди. Боқи Раҳимзода, Гулчеҳра Сулаймонова, Михаил Левин, Маҳмуджон Ғофуров ва бошқа тожик санъаткорлари сўзлаб, катта миннатдорчилик билдирдилар.

Кеча кундузи декада қатнашчиларидан икки группаси Самарқанд диёрида кутиб олинди. Буларнинг бири қўшни Бухоро областидан ва иккинчиси Фарғона водийсидан келишди. Кечгача тожикистонлик дўстлар кўҳна Самарқанднинг тарихий ёдгорликларини кўздан кечирдилар, шаҳарнинг диққатга сазовор жойларида бўлдилар.

Кечқурун декада қатнашчилари опера ва балет театри биносида тўпландилар. Кечани Самарқанд область партия комитетининг биринчи секретари С. Усмонов очди. Ўзбекистон ССР Маданият министри В. Зоҳидов, Тожикистон ССР Маданият министри М. Назаров, шоир Мирзо Турсунзода, М. Миршакар, самарқандлик шоир Душан Файзиев ва бошқалар сўзга чиқдилар ва шеърлар ўқиб бердилар.

Дўстлик кечасида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов, республика Министрлар Совети раисининг ўринбосари С. Азимов, Тожикистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Раҳимова ва Тожикистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари М. Каримова ўртоқлар иштирок этдилар.

Чўлқуварлар ҳузурида

Гулистон аҳолиси тожик адабиёти ва санъати декадаси қатнашчиларидан бир группасини зўр хурсандчилик билан қабул қилди. Меҳмонлар шаҳар билан танишгач Сирдарё область партия комитетининг биринчи секретари Н. Маҳмудов билан суҳбатлашдилар. Н. Маҳмудов Мирзачўлни ўзлаштирувчиларнинг қизғин меҳнатлари ҳақида, уларнинг келгусидаги режалари тўғрисида гапириб берди.

Гулистон ремонт-механика заводида кўп киши қатнашган дўстлик митинги бўлиб ўтди. Митингни шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Э. Азизов очди. Пўлат куювчи Р. Холматов, завод директори Н. Раҳимов совет халқларининг бузилмас дўстлиги тўғрисида гапирдилар. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ленин мукофоти лауреати Мирзо Турсунзода меҳмонлар номидан завод ишчилари ҳамда қўриқ ўлканинг барча меҳнаткашларини қизғин табриклади.

Тожикистон маданият арбоблари завод ишчиларига кўрсатган концертдан сўнг, улар қўриқ ер маркази — Янгиерга қараб йўл олдилар. Улар шаҳарликларнинг қарсаклари остида ёш шаҳарнинг кўм-кўк кўчалари бўйлаб ўтиб темир-бетон буюмлар ва конструкциялар комбинатига бордилар.

ТАБИИЙ ОФАТ ВА ЖАСОРАТ

● Уйқусиз ўтган тунлар ● Ташвиш ва ирода ● Кун тартибида: қатқалоқ ● Зарбдор ўн кунлик

22 май куни кечки пайт бошланган сел наманганлик пахтакорларга яна ташвиш олиб келди. Областнинг Чотқол ва Тянь-Шан тоғлари яқинига жойлашган хўжаликлари дўл аралаш ёққан ёмғирдан қаттиқ зарар кўрдилар. Бир неча соат давомида тинимсиз тушган дўл ва адирлардан келган телба сув қўшилиб ариқ-зовурлардан тошиб чиқди. Жуда кўп пахта майдонлари ва экинзорлар кўлоб остида қолди.

Айниқса Чуст, Поп, Задарё, Янгиқўрғон, Учқўрғон, Наманган районларидаги кўпчилик колхоз ва совхозларнинг экинзорлари қаттиқ зарарланди. Бу хўжаликлар 27 апрелдан то 6 майга қадар бўлган сел оқибатларини эндигина тугатган эдилар. Ўша селдан кейин область бўйича 17 минг гектардан зиёд майдондаги пахта қайта бузиб экилганди. Янги экилган майдонлардаги чигит қисқа муддатда ундириб олиниб, биринчи ишловдан чиқариб қўйилганди. Табиий офат ўша қайта экилган ва сифатли парвариш қилинаётган майдонлардаги ёш ниҳолларни яна нобуд қилиб кетди. 22 май куни кечаси мазкур районларда бирор киши ҳам ухламади деса бўлади. Чунки ишга яроқли одамларнинг ҳаммаси далада бўлди. Шох-шабба, тош, хашаклар ташиб ариқ-зовурларнинг қирғоқларини баландроқ кўтардилар, дайди сувнинг йўлини ўзгартиб турдилар.

Чуст районидаги Ленин номли колхоз йирик пахтакор хўжаликлардан. Колхоз деҳқонлари бу йил 35 центнерли «оқ олтин» хирмони учун курашяптилар. Май ойининг бошларида бўлган қаттиқ сел колхознинг минг гектарга яқин экин майдонини ювиб кетди. Йўллар, кўприклар бузилди. Бироқ табиат инжиқлиги ҳам, пайхон бўлган экинзорлар ҳам хўжалик меҳнат аҳлининг иродасини буколмади. Халқ бир тан, бир жон бўлиб юрак меҳри сингган ғўза ниҳоллари парваришини қайта бошлади. 500 гектар ерга чигит қайта ташланди. Қолган майдонлардаги ғўзаларга қўшимча ишлов бериб, қадди ростланди.

Кейинги ҳафтадаги дўл яна худди шу майдонлар устида ёғди. Дўл ердан энди кўтарилган ёш ниҳолларнинг ўсиш нуқталарини узиб, кўпчилик карталардаги кўчатларни оқизиб кетди. Хуллас, хўжаликнинг яна 500 гектардан зиёд майдондаги ғўзаси нобуд бўлди. Биз колхозининг коммунистик меҳнат бригадаси номини олган юқори ҳосилли 7-бригада далаларида бўлдик. Бригада экин майдонлари адир бағрида жойлашганлиги учун тепадан келган сув ёш ниҳолларини нобуд қилган, ғўза қатор ораларига лойқа ташлаб кетган, қатқалоқ ҳосил бўлган. Бироқ, бригада аъзоларининг руҳи тетик.

Бригада бошлиғи коммунист В. Дадажонов бундай деди:

— Тажрибали деҳқонлар «Сел келди — ғазна келди» дейишади. Бу бежиз айтилмаган. Бу дегани, селдан зарар кўрган жойларга кўпроқ ишлов берилади. Натижада кўзланган ҳосилга албатта эришилади, дегани. 3 кун ичида 60 гектар майдонда қатқалоқни юмшатиб бўламиз. Айрим карталарда чигит қайта экилади. Қолган майдонларда эса йиқилган кўчатларни тиклаш, томири очилиб қолган ниҳоллар тагига тупроқ тўплаш, ола экиш ҳисобига тўла гектарлар ҳосил қиламиз.

Колхознинг Р. Тиллаев, С. Бойбоев ўртоқлар раҳбарлик қилаётган 5, 6-бригадаларида ҳам кун тартибида қатқалоққа қарши кураш, тўла гектарлар ҳосил қилиш масаласи турибди.

Поп, Задарё, Янгиқўрғон, Наманган район хўжаликларида ҳам бутун куч дўлдан зарарланган ғўзаларга қўшимча ишлов бериш, қатқалоқни юмшатиш, ғўзаси бутунлай нобуд бўлган майдонларда қайта чигит экишга қаратилган.

Область партия комитети табиий офатдан зарар кўрган хўжаликларга яқиндан ёрдам бериш, уларни қўшимча минерал ўғитлар билан таъминлаш, техника етказиб бериш учун зарур тадбирлар белгилади. Аввало сел оқибатида зарарланган хонадонларга моддий ёрдам кўрсатилмоқда. Ҳозир қайси хўжаликда бўлманг, қалби меҳнат завқи билан тўлган пахтакорлар табиий офат оқибатларини тезроқ тугатиш, қайта экилган майдонлардаги ғўзаларни илғорларга етказиб олиш, дала четларидаги ариқ-зовурлар йўлини кенгайтириш учун жон куйдиряптилар. Областда зарбдор ўн кунлик эълон қилинди. Бу кунлар давомида селдан зарар кўрган барча хўжаликлар офат оқибатларини тўла тугаллаш, ғўза парваришини намунали йўлга қўйиш, тўла гектарлар ҳосил қилиш шиори ўртага ташланди.

Ҳар бир ишда коммунистлар иш боши. Улар селдан зарар кўрган хўжалик аъзоларининг кўнглини кўтариш, бу ташвиш ўткинчи эканлигини уларга тушунтириш, тезроқ табиий офат оқибатларини тугатишга қаратилган чора-тадбирлар ишлаб чиқишда бош-қош бўляптилар. Кейинги сел яна жуда кўп майдонлардаги ёш ниҳолларга зарар етказди. Лекин, бу, наманганлик пахтакорларнинг Ватан, халқ олдида берган ваъдаларидан қайтаролмайди. Улар партия ташкилотлари раҳбарлигида аввалгидан ҳам яхшироқ шижоат кўрсатиб ишлаяптилар. 370 минг тонналн Наманган пахтаси албатта бунёд бўлади, деган ишонч уларни янги зафарларга чорлаяпти. Бу ҳақиқий мардларга ярашадиган жасорат ва қаҳрамонликдир.

А. МАДУМАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЧЕГАРА ҚЎШИНЛАРИ ТУЗИЛГАНИГА 50 ЙИЛ ТЎЛДИ

БУГУН ЧЕГАРАЧИЛАР КУНИ

●

Кавалерия бўлинмасининг аълочилари — сержант Михаил Спода ва оддий жангчи Александр Шишкин ўртоқлар навбатчиликни ҳамиша ҳушёр туриб ўтказадилар. Чегара навбатчиларининг бошлиғи Михаил Спода солдат шарафи белгиларига эга (чапдаги сурат).

С. Метелица фотоси.

●

Изма-из...

К. Халлиев фотоэтюди.

●

ПОСБОНЛАР

Бугун чегара қўшинлари ташкил этилганига 50 йил тўлди. Совет чегарачиларининг бутун жанговар фаолияти халқимизнинг қаҳрамонона тарихи, Совет давлати, унинг Қуролли Кучларининг тараққиёти билан мустаҳкам боғлиқдир.

Чегарамизнинг содиқ посбонлари ўзлари босиб ўтган шонли йўлга фахр билан назар ташласалар арзийди. Чегарачилар она-Ватанга, халқимизга, Ленин партиясига чексиз садоқатлари, дунёда биринчи социалистик давлат чегараларининг дахлсизлигини сақлаш йўлидаги фидокорона меҳнатлари билан совет халқининг ҳурмат ва муҳаббатига сазовор бўлмоқдалар.

В. И. Ленин Халқ Комиссарлари Советининг 1918 йил 28 майда чегарани қўриқлаш тўғрисидаги Декретини имзолаган пайтда мамлакатимизда тарихий шароит ниҳоятда оғир эди.

Улуғ Октябрь социалистик революциясининг ғалабаси бутун дунё империалистларини қаттиқ ташвишга солиб қўйди. Америка Қўшма Штатлари, Англия, Франция, Германия, Япония ва бошқа империалистик мамлакатларнинг раҳбар доиралари ҳокимиятни ўз қўлига олган халққа нисбатан нафрат билан қарай бошладилар. Империалистлар Россиядаги контрреволюцион кучлар билан бирлашиб, ёш Совет давлатига қарши граждан урушини бошладилар. Шу билан бирга, Советларга қарши жосуслик—қўпорувчилик ишларини авж олдириб юбордилар. Контрреволюцион кучларнинг фитналари, қўзғолонлари, турли қўпорувчилик ишларини ташкил этиш мақсадида мамлакатимизга кўплаб жосуслар, қурол-яроғлар жўната бошладилар.

Гражданлар уруши ва чет эл ҳарбий интервенциясининг кучайганлиги туфайли Коммунистик партия ва Совет ҳукумати қарорига асосан чегарани қўриқлаш дивизия, полк, батальон ва роталарга топширилиб, ҳарбий ишлар бўйича Халқ комиссариати ихтиёрига ўтказилди. Ҳаракатдаги Армия сафига келиб қўшилган чегарачи жангчилар оқгвардиячилар ва интервентларга қарши курашиб, қаҳрамонлик ва довюракликнинг ажойиб намунасини кўрсатдилар.

Гражданлар уруши ғалаба билан тугагач, Ишчи-Деҳқон Мудофаа Советининг қарорига биноан Қизил Армиянинг шоншуҳратга бурканган қисмларига чегарани қўриқлаш вазифаси топширилди. Улар орасида В. И. Чапаев, Н. А. Шорс, Г. И. Котовский, А. Я. Пархоменко, В. И. Киквидзе, В. К. Блюхер, Г. Д. Гай ва бошқалар раҳбарлик қилган дивизиялардан тузилган полк ва батальонлар ҳам бор эди.

Коммунистик партия она-Ватанимиз чегараларининг дахлсизлигини сақлаш ишини намунали ташкил этишга мунтазам ғамхўрлик қилмоқда. Чегара қўшинларининг шахсий составини ўқитиш ва тайёрлаш соҳасида катта ютуқларга эришилди. Бу халқ хўжалигини тиклаш ва биринчи беш йилликлар даврида чегараларимизни қўриқлаш соҳасидаги вазифаларнинг муваффақиятли бажарилишига имкон берди. Чегара қўшинлари давлатимиз сарҳадларининг барча участкаларида душман жосуслари, контрабандистларига қарши шиддатли кураш олиб бордилар.

Чегараларимизнинг Ўрта Осиё участкасидаги посбонлари босмачиларга, контрреволюцион миллатчилик ҳаракатига қарши курашдилар.

Чет эл разведкаси томонидан ҳам моддий, ҳам маънавий жиҳатдан қўллаб-қувватланган босмачилар Ўрта Осиёни Совет давлатидан ажратиб олиб, ўз ҳукмронликларини тикламоқчи эдилар.

Қизил Армиянинг қисмлари, ички ва чегара қўшинлари умумхалқ ёрдамида 1926 йилга келиб, босмачиларнинг асосий кучларини тор-мор қилди. Бу вақтда чегарачилар олдида давлат чегараларининг барча участкаларини ҳимоя қилиш ва чегара районларида жосусликни таг-томири билан йўқ қилиш вазифаси турарди.

Босмачиларга қарши курашларда қатор отрядлар, комендатуралар, заставалар, кўплаб жангчилар, командирлар ва сиёсий ходимлар ажойиб мардлик ва жасорат кўрсатдилар. Айниқса, 13-алоҳида эскадрон чегарачиларининг ҳаракати мардлик ва маҳоратнинг ажойиб намунаси бўла олади. Эскадрон командири Климов раҳбарлигидаги 15 чегарачи Қорақум ерларида 200 та отлиқ босмачини учратдилар. Икки орада кураш бошланди. Душман кучлари сон жиҳатидан кўп бўлишига қарамасдан, чегарачиларимиз уларни тор-мор қилдилар Климов кўкрагидан оғир ярадор бўлди. Лекин шунга қарамасдан, у жанг майдонини ташлаб кетмади ва чегарачиларга раҳбарлик қилиб турди. Мард чегарачининг бу жасорати юксак баҳоланди. У Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди.

1933 йил май ойида Қорақумда чет эл жосуслари Турдимурод Аҳмадбек бошчилигидаги босмачиларнинг энг йирик сўнгги шайкаси тор-мор қилинди.

Улуғ Ватан урушида немис фашизми устидан ғалаба қозонишимизда ҳам совет чегарачиларининг ҳиссаси катта бўлди. Чегарачиларимиз фашист Германиясига қарши курашни душман қуролли кучлари мамлакатимизга бостириб кирмасдан олдин бошлаган эдилар.

Немис-фашист босқинчилари мамлакатимизга қўққисдан ҳужум бошлаганда чегара қўшинларимиз уларнинг ҳужумига биринчи бўлиб қарши турдилар. Брест қалъаси мудофаачиларининг афсонавий қаҳрамонлиги Улуғ Ватан уруши йилномасининг энг ёрқин саҳифаларидан биридир. Ана шу мард мудофаачилар сафида 17-чегара отрядининг 500 га яқин жангчиси бор эди. Айрим участкаларда чегарачилар душман ҳужумини қайтарибгина қолмасдан, унга қарши ҳужумга ҳам ўтган эдилар. Улар давлат чегараларини ҳимоя қилишда, зўр мардлик ва қаҳрамонлик кўрсатдилар. Урушнинг дастлабки кунларида кўрсатган мардлиги ва жасорати учун чекист-жангчилардан 737 киши орден ва медаллар билан мукофотланди. 11 чегарачи эса Совет Иттифоқи Қаҳрамони деган унвонга сазовор бўлди.

Ватанимизнинг жанубий чегара қўшинлари ҳам урушнинг барча синовларидан сабот билан ўтдилар. Совет Қуролли Кучларининг асосий қисмларидан бўлган чегара қўшинларимиз Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг жанговар топшириқларини сидқидилдан адо этдилар. Улар урушнинг дастлабки кунларидаёқ Ватанимиз чегараларида душманга қарши қаҳрамонона курашдилар, Совет Армиясининг кўпгина мудофаа ва ҳужум операцияларида фаол қатнашдилар. Фронт орқасини, мамлакатимизнинг жанубий ва шарқий сарҳадларининг дахлсизлигини ўз постларида ҳушёр туриб қўриқладилар.

Чегарачиларнинг Гитлер Германияси ва империалистик Японияга қарши жангларда кўрсатган хизматларини партия ва ҳукуматимиз юқори баҳолади. Кўпгина чегара полклари ва отрядлари, минглаб жангчилар, командирлар ва сиёсий раҳбарлар орденлар билан мукофотландилар. 150 дан ортиқ чегарачига Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилди. Чегара заставаларининг бошлиқлари Алексей Лопатин ва Андрей Кижеватов, сержантлардан Пётр Таран ва Пётр Овчинников, матрослардан Иван Голубец ва Григорий Куропятников, сиёсий ходимлардан Пётр Родионов ва Василий Петров, генерал Константин Ракутин ва бошқаларнинг номлари Қуролли Кучларнинг қаҳрамонлик йилномасига ўчмас ҳарфлар билан битилди.

Улуғ Ватан урушидан сўнг чегарачилар Ватанимиз чегараларининг дахлсизлигини қўриқлаш ишларини муваффақиятли давом эттирмоқдалар.

Совет чегарачилари ярим асрлик юбилейларини куч-қувватга тўлган ҳолда кутиб олмоқдалар. Ҳозир Совет чегаралари қиёфаси тубдан ўзгарган. Чегарачилик хизмати ҳам такомиллашди. Қисм ва бўлинмаларимиз энг замонавий самолётлар, вертолётлар, учувчи кемалар, бронетранспортёрлар, радио-техника воситаларига эга. Йилдан-йилга заставалар, қисмларнинг ҳарбий шаҳарчалари яхшиланиб бормоқда. Чегара ҳаётига янгича турмуш мустаҳкам кириб бормоқда. Чегара хизматининг усталари сони тобора ортмоқда.

Шонли юбилейни муносиб совғалар билан кутиб олиш учун қисм ва бўлинмалараро мусобақани ҳар томонлама қизитган қўшинларимизнинг шахсий составн жанговар ва сиёсий тайёргарликда юқори кўрсаткичларга эришди. Кўпгина заставалар, взводлар, бўлинмалар, жанговар расчётлар аълочи номини олишга муваффақ бўлдилар.

Партия ва ҳукуматимиз чегарамиз посбонлари бугунги меҳнатини ҳам юқори баҳоламоқда. Қатор чегара қисмлари совет Ватанини мудофаа қилишдаги хизматлари ҳамда жанговар ва сиёсий тайёргарликда эришган юксак кўрсаткичлари учун Қизил Байроқ ва Қизил Юлдуз орденлари. КПСС Марказий Комитети СССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг Эсдалик байроқлари билан мукофотландилар. Юбилей йилида 450 чегарачи орден ва медаллар билан тақдирланди, 1200 киши «СССРнинг давлат чегарасини қўриқлашдаги алоҳида хизмати учун» медали олди.

Яна шу нарса қувончлики, мамлакатимизнинг чегара районларида чегарачиларнинг ёш дўстлари отрядлари ва халқ дружиналари ташкил этилган. Улар орасида ишчилар, колхозчилар, хизматчилар, пионерлар ва комсомоллар, мактаб ўқувчилари бор. Улар чегара қўшинларимизга яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Чегара қўшинларининг жангчилари маҳаллий аҳолини, биринчи навбатда ёшларни ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялаш ишига ҳам муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Кучли ва маккор душманларга қарши олиб борилган жанглар оловида чегара қўшинларининг ажойиб жанговар анъаналари — социалистик Ватанга, Коммунистик партия ишига, ҳарбий қасамга чексиз садоқат, юксак ҳушёрлик, мардлик, интизомлилик, ўз касбига муҳаббат каби анъаналар қарор топди. Совет чегарачилари ана шу анъаналарга доимо содиқ қоладилар.

И. АЗИМОВ,
Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги давлат хавфсизлик комитети раисининг ўринбосари, полковник.

ТУНЛАРИ МИЖЖА ҚОҚМАЙ...

ЛАВҲА

Капитан Семенов тонг ғира-ширасида чегарадан қайтиб келарди. «Эҳтиёт зона»даги ғовак жой унинг диққатини ўзига тортди. Юраги «шув» этиб кетди. Кўнглидан шубҳа кечди. «Бу жойдан кимдир ўтган».

Ҳамманинг тинчлиги бузилди. Ҳозиргина смена алмашган солдатлар оёққа турди. Капитан чегарага яқин атрофни зимдан кўздан кечириш ва ҳар бир шубҳали нарса ҳақида заставани хабардор қилиб туриш тўғрисида буйруқ берди. Солдатларга ҳушёр бўлишни таъкидлашни ҳам унутмади.

Зудлик билан ҳамма турли томонга тарқалди. Шубҳали жойлар бирмабир кўздан кечирилди. «Эҳтиёт зона» ёнидан ўтган тупроқли ёлғизоёқ йўлдаги тамғани чегарачилар оёқ кийим изи деган хулосага келишди.

— Узоқлашиб кетишдимикин? — чегарачилардан бири шеригига сўз қотди.

— Изга қаранг. Ҳали ҳеч нарса тегиб улгургани йўқ унга. Яқиндагина ўтишганга ўхшайди.

Чегарачилар қидирувни давом эттирдилар. Моҳир ва синчков изқуварлар ишга киришди. Оёқ изи чегарадан унчалик узоқ бўлмаган овул томондан келган бўлиб, қум барханлари орасида йўқолган эди. Улар овулга етиб келгач, капитан Семёнов қидирувни давом эттиришни, бу ердаги одамлардан нотаниш кишининг ўтган-ўтмаганини сўрашни айтди. Ўзи эса колхоз правлениеси идорасига бориб бу ҳақда маҳаллий активларга ва кўнгилли дружиначиларга хабар бериш учун кетди. Айни вақтда у бу ердаги қайси йўл ёки сўқмоқ қаерда кесишишини аниқлади.

Капитан колхоз идораси биносидан чиқиши биланоқ, унинг ёнига дарахт тагида турган чўпон кийимидаги киши келди. Бу шу қишлоқдаги энг кекса чўпонлардан бири Юсуф оғанинг чўлиғи бўлиб, уни қум барханлари орасида кутилмаганда пайдо бўлган кишилар ҳақида қишлоққа хабар бериш учун юборган эди. Чўлиқ узоқдан югуриб келганидан бўлса керак, қўшга номаълум қуролли кишилар келганлиги ҳақида энтика-энтика гапирар эди.

... Улар тўсатдан барханлар орасида пайдо бўлди. Юзлари сўнган, ҳорғин. Бу уларнинг узоқ йўл босиб келаётганлигини кўрсатиб турарди. Буни кўрган Юсуф оға удум бўйича уларни меҳмон бўлишга, чой ичиб бир оз ҳордиқ чиқаришга таклиф қилди. Нотаниш кишилар Юсуф оғанинг бу таклифини рад этишмади. Кекса чўпон топган-тутганини ўртага тўкиб ташлади Улар очкўзлик билан нонушта қилишар, яқиндаги колхозни кўрсатиб, бу ердан қандай ўтиб кетишни сўрашарди Юсуф оға уларга йўл кўрсатди. Меҳмонлар раҳмат айтиб, йўлга равона бўлдилар.

Аммо негадир Юсуф оғанинг юраги хавфсираб, тинчлик бермади. Шу сабабли у номаълум кишилар ҳақида қишлоққа хабар бериш учун ўз чўлиғини юборган эди.

Капитан чўлиқнинг сўзларини батафсил тинглашга ҳам тоқат қилмасдан:

— Қаерда улар? Қайққа кетишди? Неча киши? — дея устма-уст сўрарди. Сўнгра пайтни қўлдан бермаслик учун чўлиқ билан дарҳол Юсуф оға қўши томон шошилди. Айни вақтда у бу ҳақда чегарачиларни ҳам хабардор қилди.

... Кекса чўпон шубҳали излар изидан ишонч билан борарди. У қум барханлари орасида умрини ўтказаётганлиги учун ҳам бирор тамғани эътибордан четда қолдирмасди. Унинг изидан эса застава бошлиғи, зудлик билан етиб келган чегарачилар боришарди.

Излар бир жойга бориб тўпланган эди. У ердаги саксаул тагига уйилиб қолган қум тирналган ва яна олдинги ҳолатига келтириш учун тўдаланган эди.

— Улар шу ерда бирор операцияни амалга оширган бўлсалар керак, — деди Юсуф оға капитанга юзланиб.

Капитан ва унинг ёнидаги сергак чегарачилар чолнинг бу сўзига ҳайрон бўлишди. «Қум барханлари орасида қандай операцияни ўтказишлари мумкин улар?».

Юсуф оға жим турган капитанга ва чегарачиларга ана шу саксаул тагини кавлаш кераклигини айтди. Чегарачилар ишга тушишди. Унчалик кўп кавланмасдан қум тагидан қурол ва яроғ топилди.

— Улар яқин орага яширинган, — деди Юсуф оға ёнидагиларга, — мана бу излар шуни кўрсатиб турибди. Ҳақиқатан ҳам шубҳали шахслар узоққа кетолмаган экан. Улар ўша саксаулдан бир чақиримча наридаги қамишзор ичида экан. Сезгир чегарачи ва уларнинг яқин кўмакдоши Юсуф оға ёрдамида номаълум кишилар қўлга олинди.

Мана, баланд бўйли, ёноқ суяклари бўртиб чиққан, пешанасида йиллар ўз тамғасини қолдирган киши чегарачилар қаршисида ўтирибди. У ўзининг ҳаёт йўли, аччиқ-аламли тақдири ҳақида гапирмоқда.

— Ёшлигимданоқ, — дейди у, — бойга батрак бўлиб ишлай бошладим. У мени алдаб, чет элга олиб кетди. У ерда ҳар хил тоифадаги кишилар эшигида ёлланиб ишладим. Қашшоқ турмуш кечирдим. Даромад топишнинг турли йўлларини ўйладим, изладим. Ахири шунисини танладим.

Тегишли шахслар рози бўлишди. Бунинг учун ҳатто катта мукофот ҳам ваъда қилишди. Ўроз ўзини айбдор деб ҳисоблаш билан Ўрта Осиёда туғилганини ва у жойларнинг номини,. хизмат қилган бойининг исм ва фамилиясини айтди. Қолган иккаласи эса хорижий эканлигини, пул топиб, турмуш кечириш йўлида Ўроз билан бу ерга келганликларини, қурол-яроғни эса ўзларини йиртқич ҳайвонлардан ҳимоя қилиш учун олганликларини айтишди.

Ерли қариялар овулларида Ражаб деган бой бўлиб, коллективлаштириш даврида чегарадан ўтиб кетганлигини айтишди, Аммо, унинг Ўроз исмли батраги бор-йўқлигини ҳеч ким эслай олмади.

— Қумда учрашган кишини, — дейди Юсуф оға, — қаердадир кўргандай бўлган эдим. Аммо, ҳеч кимга қиёс қила олмаган эдим. У мана шу йигит — Ражаббой ўғли. Ражаббой 30 йилларда ўғли билан ватанфурушлик қилган эди...

Кекса чўпон бу ҳақда чегарачаларга батафсил ҳикоя қилиб берди. Айбдорларнинг ўз жиноий қилмишларига иқрор эканликларини исботлаш керак эди. Бу соҳада чегарачилар қатъий иш олиб боришди.

Ер — суви ва моли беҳисоб эди Ражаббойнинг. Улуғ Октябрь социалистик революциясини, Совет ҳокимиятининг ғалабаларини кўролмади у. Собиқ батракларнинг ўзи билан тенг ҳуқуққа эга бўлишига чидай олмади. Оиласини олиб хорижий мамлакатга қочди. Ражаббой ўша ерда ўлди. Ўғли мол-мулкидан ажралиб хонавайрон бўлди ва ўз киндик қони томган она юртга, муқаддас тупроққа хоинлик қилмоқчи бўлди.

Унга Совет Иттифоқига ўтиб, паспорт ва ҳарбий билет олиш ҳамда бошқа бир қанча вазифалар топширилди. Шу билан бир вақтда контрабандистлик йўли билан сотиш ва совет пулини чет давлатга олиб бориш учун бир қанча махфий нарсалар ҳам берилди унга. Бу жосуслик вазифалари тўла бажарилса хўжайинлари унга катта пул ваъда қилдилар.

Маълум машқлардан ўтгач, у иккала ёрдамчиси билан тунда чегарадан ўтган эди. Бироқ, тунлари мижжа қоқмай бепоён Ватанимизнинг жанубий сарҳадларини қўриқлаётган совет посбонларининг ҳушёрлиги, кекса Юсуф оғанинг сезгирлиги ва кўнгилли халқ дружиначиларининг ёрдами билан жосус қўлга олинди ва фош қилинди.

Чегарачилар ҳаётида юз берган бу ажойиб лавҳани бизга революция ва меҳнат ветерани Чори бобо Беркалиев сўзлаб берди. Чори бобо йигирманчи йиллардан бошлаб то Улуғ Ватан уруши бошлангунга қадар Термиз районининг Хўшмон ва Болдир қишлоқларида кўнгилли сарҳадчилар дружинасига раҳбарлик қилиб келди. Ўтмишдан олинган бу лавҳа ҳам ана ўша даврларда содир бўлган чегарачиларнинг жанговар саҳифаларидан бир шингили холос...

Бу воқеадан бери анча вақт ўтиб кетди. Ҳозирги вақтда жонажон Ватанимиз чегаралари ҳар қачонгидан ҳам мустахкам, жанубий сарҳад сергак, чегарачи жангчилар уйғоқ. Бу ердан бирорта «зоғ» ҳам ўта олмайди.

А. ХАЛИЛОВ,
«Совет Узбекистони» мухбири.
А. ҲАМЗАЕВ,
Область «Ленин байроғи» газетасининг ходими.

ЯШИЛ БОЙЛИГИМИЗ

ЎРМОНЧИЛАР КУНИГА

Серқуёш республикамиз ямяшил дарахтлар, боғ-роғлар ўлкаси ҳамдир. Ўзбекистоннинг қайси бурчагига борманг, ана шу яшил бойликлар мафтуни— ўрмон хўжалигининг қўли гул кишиларини, табиат ошиқларини учратасиз. Уларнинг сахий қўллари билан яратилган, кунда бир яшнаб, ўлкамиз ҳуснига ҳусн қўшаётган дарахтзорларда дам оласиз, сайр қиласиз.

Чиндан ҳам кейинги тўрт-беш йил ичида жуда кўп янги бодомзорлар, пистазор-у, ёнғоқзорлар, боғлар бунёд этилди. Тоғларда, тоғ ён бағирларида ажойиб боғлар вужудга келди.

Биргина Чирчиқдаги ўрмон хўжалигини олиб кўрайлик. Бу ерда фидокор кишиларнинг меҳнати туфайли 1000 гектардан зиёдроқ майдондаги тоғ бағрида мевали дарахтзорлар вужудга келган. Тоғ ён бағирларини зинапоя усулида ўзлаштириб, дарахтлар экиш натижасида қор ва ёмғир сувлари тоғ бағирларига баравар тақсимланмоқда, ерга яхши сингиб кетмоқда, тупроқни сув эрозиясидан сақламоқда.

Тоғларда, тоғларнинг ён бағирларида суғориладиган мевали боғлар яратиш имконияти туғилмоқда. Шу боисдан ҳам тоғлар сийнаси арчазорлар, турли-туман дарахтлар маконига айланиб боряпти. Арчазорлар оромбахш, шифобахш, кўркам жойлар бўлиб қолди. Дам олиш уйлари, санаторийлар, пионер лагерлари ва бошқа муассасаларнинг ана шу ерларда жойлашганлиги ҳам бунга ёрқин далилдир.

Зич жойлашган арчазорларда қор узоқ вақт эримасдан ётади. Натижада қор қатламлари йилдан-йилга қалинлашиб боради. Бир йил мобайнида ҳар гектар ерда 2000-2500 кубометр сув ҳосил бўлади. Арчазорлардаги қор запаслари қуёш айни қиздирган пайтларда— июнь, июль ва август ойларида аста-секин эрий бошлайди. Ҳосил бўлган сувнинг бир қисми ернинг пастки қатламларига сингиб, кўзи бекилиб қолган эски булоқлардан сув отилиб чиқади ва янги шаффоф булоқлар пайдо бўлади. Булоқларнинг суви дарёларда сув кўпайишини таъминлайди. Демак, арчазорлар остида тўшалиб ётган қор қатламлари сув запаси ҳисобланади.

Дарахтсиз ёки дарахтлар сийрак жойлашган арчазорларда қор-ёмғир сувларининг 70-80 проценти сойларга фойдасиз оқиб кетади. Бундай арчазорларда қорнинг тез эриши натижасида, жала, ёмғирдан сўнг кучли сув оқимлари ҳосил бўлиб, тупроқ бетидаги озуқа моддаларига бой бўлган қатламни ювиб кетади. Экин майдонларини лойқа босади. Бунинг олдини олиш учун қалин арчазорлар барпо этишга жиддий эътибор бериш талаб этилади.

Республикамизда арчазорлар кўп. Лоақал, яна Жиззах ўрмон хўжалигини мисолга келтириш мумкин. Бу ерда 15000 гектар арчазор бор. Дарахтларни кесиш тақиқланди. Шу туфайли уруғдан униб чиққан ёш арча ниҳоллари ўз-ўзидан кўпайиб боради, тез ривожланади. Хўжаликнинг Бешкуби, Увоб ва Пешоғар участкаларида катта-катта майдонларда мевали боғлар ташкил этилди.

Арчазорларнинг, улар остида қишин-ёзин кўрпадай тўшалиб ётган қорнинг фазилатлари ана шундай. Республикамизда, айниқса тоғли зоналарда арчазорларни кенгайтириш учун ҳамма имкониятлар бор.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг тупроқни шамол ва сув эрозиясидан сақлаш тўғрисидаги қарорини оғишмай амалга ошириш учун курашаётган республика ўрмон хўжалиги давлат комитетининг ходимлари катта режаларни белгилаб ишга киришдилар. 1968 — 1970 йиллар давомида тоғ бағирларида 8000 гектар майдонда зинапоя усулида мевали дарахтзорлар барпо этилади. Пахтазор водийларда 6650 гектар ерда ихота дарахтзорлари вужудга келтирилади. Саҳро зоналарида 95000 гектар майдондаги қумлар мустаҳкамланади.

Булардан ташқари, 1000 — 1500 метр баландликда тоғли зоналарда — очиқ жойларда бодомзорлар, ёнғоқзорлар, олмазорлар ташкил этилади, мевали дарахт кўчатлари экилади. Бу ишларга шу йил баҳорда киришганмиз.

В. И. Лениннинг ўрмончиликни ривожлантириш тўғрисидаги декретининг 50 йиллигини муносиб нишонлаган Ўзбекистон ўрмончилари бундан буён ҳам далаларимизни, саҳроларимизни, тоғларимиз этакларини дарахтзорларга айлантираверадилар.

М. ИСАМУҲАМЕДОВ,
Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг ўрмон хўжалиги давлат комитети раиси.

ДИЛ ДИЛГА ПАЙВАНД

ЁШЛИГИМ

Мастон ШЕРАЛИ.

Умидлар кўнгилда ёнар, ёшлигим,
Бори-бисотингни менга бер фақат.
Уйқуни билмасин токи бу дилим,
Ногаҳон йўлларда босмасин ғафлат.

Замон бекатида тунаб чор-ночор,
Ҳиссиз қўшиқларни куйламасман ҳеч.
Агар ёшлигимга инса қиров-қор,
Барбод бўл, эй бевақт сочилган севинч!

Истамам сени, эй ёшлик нигоҳи,
Булоқлар сеҳрига боқмасанг ёниб!
Агарчи теп-текис туюлар роҳинг,
Осон деб билмасман чигал дунёни.

Истамам, мудраган қирғоқлар аро,
Бу олам кўринса кўзларимга тор!
Истамам, йўқ, машъум ният ва риё
Ёш бошим айласа бетинч, беқарор!

Мени ёмонликка йўйманг, дўстларим,
Менга ҳамнишиндир покиза юрак.
Ёшлик деб аталган кўшкдадир барим,
Юксакдан тубанга боқмоқ не керак!

Хатарлардан асло қўрқитманг мани,
Хас дея кўнглимга солмангиз алам.
Биламан-ку ахир, ёшлик чамани
Баҳорга ранг бергай тургунча олам!

Ошиққан юраклар қиёсдир менга,
Бало-офатларга қалқон эрурман.
Надомат ичида қолган тутқунга
Агар лозим эрса, жоним берурман!

Тиғи паррон янглиғ ёрмаса тунни,
Билингки, у эмас менинг юлдузим.
Қуёш нурларида сизган фусунни
Менда кўрмасангиз — юмилсин кўзим!

Мени умри боқий олам деб билинг,
Кетурман йўлларда сарҳадма-сарҳад.
Умидлар кўнгилда ёнар, ёшлигим,
Бори-бисотингни менга бер фақат.

Муҳаммад АЛИ таржимаси.

МАНА бир неча кундирки, республикамиз шаҳар ва қишлоқларида, концерт залларида тожик қўшиқ ва куйлари, шеърлари шўх жаранглამоқда. Республикамизда ўтказилаётган тожик адабиёти ва санъати декадаси қатнашчилари ўз маҳоратларини намойиш қилиб кўрсатмоқдалар. Сиз суратда кўриб турган қизлар эса қардош қўшни элидан келган маҳоратли рубобчи санъаткорлардир.

УЛУҒ ЗАМОН МИРЗОСИ

Шоир юрагида жаҳон кенглиги,
Тонглар садоланар булбуллар каби,
Юзи табассумда, кўзларида нур,
Гўё очилгандай ғунчалар лаби.

Тоғлар ўлкасидан бутун жаҳонга,
Салом бергандайин олади қалам.
У халқни куйлайди, тинчликни
дейди,
Шоирни тинглайди бу ёруғ олам,

Йигитлик йилларин Тошкент
қўйнида
Ўтказди тожикнинг улкан
фарзанди.
Ғафур оға билан ака-укалик.
Шеърият боғида жигар пайванди.

Юрак ғазаллари куйланар мудом,
Тўфа қўшиқлари, ҳамоҳанг жуда.
Улкан шоир билан фахр этар
Ватан.
Сатрлари янграр дўстлар авжида.

Қора сочларига оралаган оқ,
Ленин юзларида йигит кулгуси.
Ҳеч ўлмас ижоди, бир умр порлоқ,
Номини минг йиллик авлод билгуси.

Ҳамиша йўлларда, ўтли қўлларда,
Қалами ўйнайди инсон бахтига.
Бугун Ҳиндистонда, эрта Цейлонда,
Меҳри Москвада — нур
пойтахтида.
Бу кезлар қадрдон Ўзбекистонда,

Минбардан учмоқда юрак сўзлари,
Қарсаклар садоси халқнинг
ҳурмати,
Меҳр-ла ёнади ўтли кўзлари

Замона Мирзоси — халқ
хизматкори.
Кўксида порлайди Ленин нишони,
Дўстликни куйлайди, ўзбекни
дейди,
Улуғ рус оғадан шарафи-шони.

Боғларда кезади, эркин сезади,
Юракдан-юракка йўл бўлгандайин.
Жамоли, камоли юртни безади,
Шаънига юракдан байтим атайин.

Шоир юрагида жаҳон кенглиги,
Тонглар уйғонади булбуллар каби.
Юзи табассумда, кўзларида нур,
Гўё очилгандай ғунчалар лаби.

Юсуфжон ҲАМДАМ.

ДЎСТЛИК БАЙРАМИ КЕЧАЛАРИ

Гўзал Фарғонага ташриф буюрган тожикистонлик қадрдон дўстларни минглаб меҳнаткашлар самимий кутиб олдилар. Нурли оқшомда Горький номли маданият ва истироҳат боғида Дўстлик байрами бўлди. Шаҳар партия комитети секретари Турсун Қамбаров меҳмонларни қизгин табриклади. Фарғона область партия комитетининг биринчи секретари Ф. Шамсиддинов меҳмонларни область партия комитети ва область ижроия комитети номидан табриклади. Азот заводининг ишчиси М. Ашуралиев, Фарғона педагогика институтининг студенти С. Пўлатова, зиёлилар номидан С. Бурхонов сўзга чиқдилар.

Шундан сўнг декаданинг иштирокчилари минбарга чиқишди.

Драматург, олим Сотим Улуғзода улуг тожик шоири Рўдакийнинг:

Дунёнинг шодлиги йиғилса
бутун,
Дўстлар дийдоридан бўлолмас
устун

сўзларини такрорлади. Тожикистон шоирлари Мирсаид Миршакар, Аминжон Шукуҳий, Мўмин Қаноат дўстлик, тинчлик ҳақидаги шеърларидан ўқиб бердилар.

Тожик артисткаси Дилбар Қосимовани йиғилганлар қизғин қарши олишди.

Делегация раҳбари Тожикистон ССР Министрлар Совети Давлат кинематография комитетининг раиси Султон Мирзошоев самимий кутиб олинганликлари учун ташаккур билдирди.

Дўстлик байрамининг охирида катта концерт бўлди.

25 майда эрталаб азиз меҳмонлар гўзал Наманган шаҳрига йўл олдилар.

Наманган областининг шаҳар, қишлоқларида ажойиб учрашувлар давом этди.

Чуст районининг Косонсой посёлкасида минга яқин кишилар ўз ҳамқишлоқлари, Варзикда туғилиб, ўсиб, ҳозир Тожикистонда ижод қилаётган, Тожикистон ССР Фанлар Академиясининг мухбир аъзоси, хизмат кўрсатган санъат арбоби, атоқли ёзувчи-драматург С. Улуғзодани самимий кутиб олдилар. Чуст район партия комитетининг биринчи секретари М. Бобохонов меҳмонларни қизғин табриклади. Шундан кейин меҳмонлар номидан С. Улуғзода қизғин нутқ сўзлади.

Кечқурун Наманган область меҳнаткашлари гўзал шаҳар боғида меҳмонлар билан учрашдилар. Область партия комитетининг биринчи секретари А. Хўжаев меҳмонларга янги область меҳнаткашларининг саломини топширди. Тожикистон ССР халқ шоири М. Миршакар, Жалол Икромий, Мўмин Қаноат ва делегация раҳбари С. Мирзашоев дўстларни самимий табрикладилар.

Меҳмонлар Андижон области чегарасига кириб келганларида уларни минглаб меҳнаткашлар табрикладилар. Область партия комитетининг биринчи секретари Б. Раҳимов меҳнаткашлар номидан дўстларга салом топширди. Балиқчи районидаги «Правда» колхозида йўл-йўлакай катта учрашув бўлди. Колхоз раиси Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Ҳайриниса Эргашева, нуроний оталар орасида меҳмонларга туз-нон тутди.

Ленин ва Андижон райони меҳнаткашлари Ленин номли колхоз дала шийпонида дўстларни кутиб олдилар, катта концерт бўлди, шеърлар ўқилди. Мўмин Қаноатнинг тожик тилида ўқиган шеърлари бу ерда яшовчи тожик биродарларни ҳам мамнун этди. Андижон район партия комитетининг биринчи секретари Жўра Бадалов ва Калинин номли колхоз раиси Абдуқодир Исабоев меҳмонларни қутладилар. Меҳнаткашлар депутатлари Андижон область Совети ижроия комитетининг раис ўринбосари Турсуной Каримова бу учрашувда тожик ва ўзбек хотин-қизларининг дўстлиги ҳақида сўзлади.

Бу сафарда меҳмонларга ЎзКП Марказий Комитети бўлим мудирининг ўринбосари И. Усмонов, ЎзССР Министрлар Совети Давлат радиоэшиттириш ва телевидение комитети раиси У. Иброҳимов, филология фанлари докторлари А. Қаюмов ва Л. Қаюмов ўртоқлар ҳамроҳ бўлдилар.

(«Совет Ўзбекистони» махсус мухбиридан).

Тожик артистлари Сурхондарёда

ТЕРМИЗ, 25 май. (ЎзТАГ). В. В. Маяковский номидаги Душанба давлат рус драма театри Сурхондарёга гастролга келди.

Термиз томошабинлари режиссер Ф. М. Тошмуҳамедов қўйган «Варшава таронаси» спектаклини қизғин кутиб олдилар. Улар Тожикистон ССРда хизмат кўрсатган артист Е. Аргуновская, К. Левашов ва тожик саҳнасининг бошқа усталарига қизғин қарсак чалдилар.

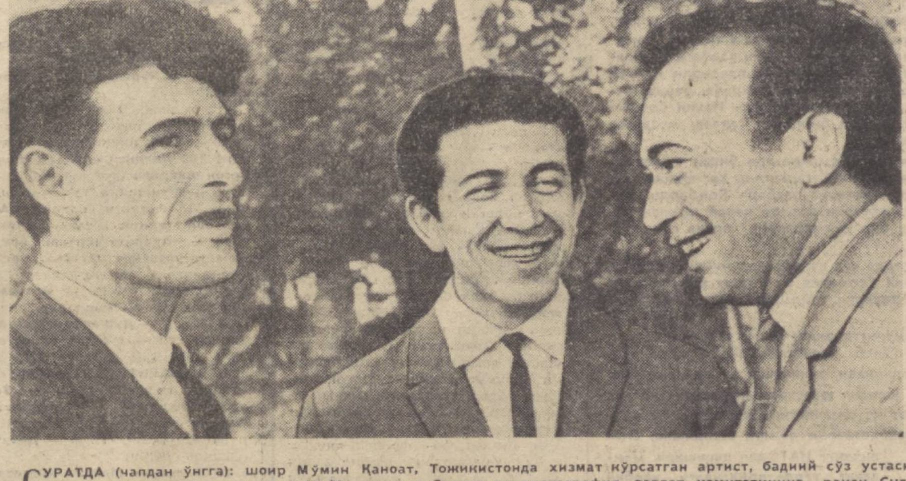

СУРАТДА (чапдан ўнгга): шоир Мўмин Қаноат, Тожикистонда хизмат кўрсатган артист, бадиий сўз устаси Маҳмуд Воҳидов, Тожикистон ССР Министрлар Совети кинематография давлат комитетининг раиси Султон Мирзошоев ўртоқлар.

А. ТУРАЕВ фотолари.

МАЪНАВИЙ ЯКДИЛЛИМИЗ

Асқад МУХТОР

Айни баҳор кунларида учрашувимизнинг ажойиб рамзий маъноси бор. Ўрта Осиёнинг икки қадимий халқи дўстона учрашганида, дуркун баҳор кўрки минг чанд ортди, шавқ-завқи қалбларга кўчди. Қадрдонларимизга қучоқ очганда кекса Помир салобатини, Вахшнинг серташвиш шовқинини, Ҳисор воҳасининг хушбўй эпкинини кўксимиз билан ҳис этдик, жонажон водийларимиз дўстлар садоси билан, шеърий оҳанглар билан тўлди.

Кунда учрашсак ҳам дийдор ғанимат.
Кунда учрашсак ҳам қалбда ҳаяжон.

Чунки, биринчидан, донишманд Рўдакий айтганидай:

Ки шоди нест андар ин жаҳон —
Барсар аз дийдори рўйи дўстон.

Чунки, иккинчидан, Ғафур ака айтганидай:

Халқларимиз бўй етди бир Ватан
қучоғидан,
Дўстлигимиз минг йилларнинг тонги отган
чоғидан!

Бу дўстликнинг кўп асрлик катта йўлида биз икки нуроний сиймони кўрамиз. Абдураҳмон Жомий билан Алишер Навоийнинг улуғ меҳрибонлиги халқларимиз ўртасидаги қон-қардошликкина эмас, тарихий тақдиримизнинг ҳам рамзи эди. Бу меҳрибонлик бутун беғуборлиги, эзгу эҳтироми билан асрлар оша давом этди, тарих имтиҳонларида улғайди. Дўстликнинг бу узоқ ва шонли йўлида биз икки халққа баробар садоқат билан фарзандлик қилган буюк одамларни, сўнгра эса, икки халқнинг бир хил эҳтиёжларини пайқаб, ёнма-ён қадам босган сиймоларни кўрамиз. Фурқат билан Дониш маърифат машъалини, улуғ Россия билан дўстлик машъалини баробар кўтардилар.

Айний билан Ҳамза эса революцион поэзия байроғини кўтариб, кифтма-кифт қадам босдилар.

Биз ҳақиқатан ҳам бир-бирига устоз, бир-бирига шогирд халқлармиз. Адабиётларимизнинг тараққиёт тўлқинлари Ҳисор ва Зарафшон тизмалари каби қўшилиб кетган.

Ҳозирги адабиётларимизнинг қўш бешигини тебратган устод Айний ўзи бир университет эди. Биз унинг отахонлик таълимини унутишимиз мумкинми? Йирик прозага халқ тақдири, замон, кураш ва бошқа катта ижтимоий масалаларни киритишда айнийча миқёс, айнийча дадиллик бизни кескин олға бостирди. Устоднинг Горький изидан бошлаб берган иши — бадиий автобиографик қиссанавислик бизда ҳам яхши анъана бўлиб қолди. Токчаларимизда ҳозир бундай қиссалардан «Шум бола», «Болалик», «Ўтмишдан эртаклар», «Кўрган-кечирганларим» каби асарлар бор.

Уйғонган шарқ халқлари курашини куйловчи, интернационализм руҳидаги исёнкор поэзиямиз ҳақида гапирганда биз ҳар маҳал довюрак Лоҳутийни тилга оламиз. Ғафур Ғуломга шогирд эканлигини ҳар доим эслатиб, таъкидлаб турадиган камтарин Мирзо Турсунзода эса, ҳозир тожик халқининггина эмас, замонанинг атоқли шоири. Ҳасаннинг йўли ўзбекнинг ҳам йўлидир. «Осиё садоси» — бизнинг садомиз. Тинчликнинг толмас курашчиси халқаро анжуманларда бизнинг ҳам қалб сўзларимизни айтади, унинг кўксидаги Олтин Юлдуз бизнинг ҳам фахримиздир.

Миршакар поэзиясида ўзбек китобхонлари кўҳистон эртакларининг ажойиб романтикасини, «Олам томи»нинг саринлиги-ю тоғ қизларининг гўзал қалбини топдилар. Поэзиямизда улуғ Ленин образи такомиллашиб бораркан, бунда Миршакарнинг поэтик маҳорати бизнинг кўз ўнгимиздадир.

Маънавий бойликларимиз минг йиллардан бери ўртада. Бирга баҳам кўрамиз ва бирга бойитамиз. Айниқса ҳозир, дўстлик улуғ қудратга айланган кунларда, ҳар бир халқнинг ўзига хос миллий маданияти умумсоциалистик маданиятга ҳисса бўлиб қўшилаётган пайтда ижодий ҳамкорлигимиз кундалик амалий ишга айланди.

Халқларимизнинг маънавий якдиллиги, ягона тарихий йўл ва порлоқ тақдиримиз, қўшничилик, ҳатто урф-одат ва касб-коримизнинг ўхшашлиги кўпинча шунга олиб келадики, адибларимиз ўз ижодларида ўхшаш мавзуларга қўл уриб, муштарак муаммолар кўтарадилар. Бу ҳам бизни жипс ҳамкорликка, устозу шогирдлик муносабатларига, ижодий дўстликни амалий мустаҳкамлаб боришга ундайди. Чиндан ҳам, Йўлчи билан Ёдгор — ака-ука, жанговар сафдошлар эмасми? «Олов қиз»даги шоира Шамсия билан бизнинг Нурхон бир гулханнинг икки ёлқини эмасми? Мазлума ва исёнкор Шарқ қизлари образини яратишда Ҳамзанинг устозлигини Комил Яшин ҳам, Жалол Икромий ҳам фахр билан тан оладилар. «Қўшчинор чироқлари» ва «Шоди» романларида Абдулла Қаҳҳор билан Жалол Икромий, «Олтин водийдан шабадалар» ва «Навобод» романларида Ойбек билан Сотим Улуғзода, «Шинелли йиллар» ва «Вафо» романларида Шуҳрат билан Фотиҳ Ниёзий ўхшаш масалаларни кўтариб, ҳар қайсиси ўз ижодий индивидуаллигида оригинал равишда талқин этиб, бир-бирларини тўлдирадилар.

Тарихий мавзулардаги ишимизда, биографик романлардаги изланишларимизда ўхшаш проблемалар, муштарак тажриба ва бир хил қийинчиликларимиз бор.

Буларнинг ҳаммаси бизнинг учрашувларимиз, ижодий тажриба алмашувларимиз нақадар табиий зарурат эканлигини кўрсатиб турибди. Ўзбек адабий жамоатчилиги ва китобхонлар сўнгги йилларда Бутуниттифоқ миқёсига чиққан Фазлиддин Муҳаммадиев, Аъзам Сидқий, Юсуф Акобиров, Абдужаббор Қаҳҳорий, Ғаффор Мирзо, Мўмин Қаноат, Убайд Ражабларнинг ижодига катта қизиқиш билан қарамоқда. Бундай соф, янги оқим ўзбек адабиётида ҳам бор. Уларнинг бақамти бўлиши янги ижодий қувончларга олиб келиши мумкин.

Дилкаш Боқи Раҳимзода бир вақт:

Ўзбек ва тожикнинг бирдир авлоди,
Йигити паҳлавон, қизлари нозик.
Ким кўрса тўсатдан сўраб қолади:

— Биродар, сен кимсан, ўзбекми, тожик?— деб ҳазил қилган эди. Аммо, азиз дўстларимиз, сиз билан нақадар иноқ бўлсак ҳам, биз ўзбек ёзувчилари халқингизнинг ёрқин таланти олдида, Норакнинг нур шалолари олдида, буюк «Шоҳнома» билан Рўдакий фардларидан тортиб Турсунзода ғазалларигача оламга танитган ажиб сеҳргар ва мусиқий тилингиз олдида таъзим қиламиз.

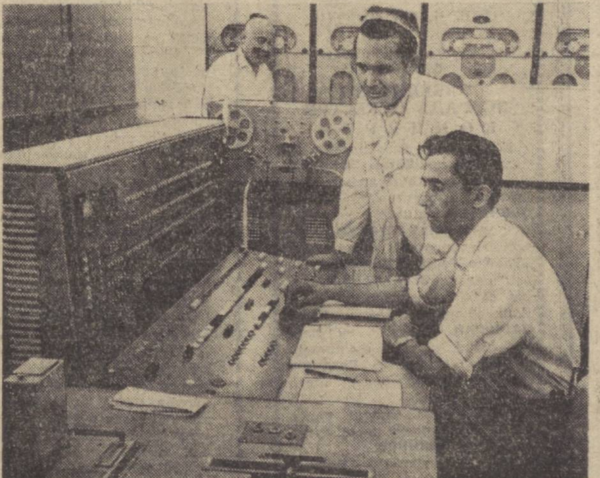

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Кибернетика институтининг катта инженерлари (чапдан) О. Ниёзматова ва Р. Раҳимовалар «М-20» электрон ҳисоблаш машинасини ишга солмоқдалар. «Минск-22» ҳисоблаш машиналари лабораториясининг бош инженери А. Хатамов ва аспирант Ш. Мўминовларни иш устида кўриб турибсиз (ўнгдаги сурат).

И. Глауберзон фотолари.

ВАТАН ВА ОНА

Абдусалом ДЕҲОТИЙ.

Қотди мурғак устихоним, оқ сутинг берди мажол,
Яшнадим оламшумул қўйнингда озод, бемалол.
Янги ҳар бир фикру тадбиринг билан топдим камол,
Меҳрибон, мушфиқ онасан меҳнат аҳлига, Ватан,
Гар керак бўлса сени сақлашга бергум жону тан,

Бу қизил аскар сафи сенга пўлат қўрғон эрур,
Ҳар эшигингда Громовдек баҳодирлар турур.
Ким сола олгай ҳиёнат панжасин, ким йўл берур?
Меҳрибон, мушфиқ онасан меҳнат аҳлига, Ватан,
Гар керак бўлса сени сақлашга бергум жону тан.

Душманинг ёзса қанот куйгуси осмонингдаёқ,
Бошини янчар оёқлар, қўйса ерингга оёқ,
Сув йўлидан келса дарё ғарқ этар, қўймайди соғ,
Меҳрибон, мушфиқ онасан меҳнат аҳлига, Ватан,
Гар керак бўлса сени сақлашга бергум жону тан.

Жумла меҳнаткаш умиди сенда, кенг олам ўзинг,
Одам авлодига роҳатли макон ҳар дам ўзинг,
Меҳнат аҳлин жаннати бордир, фақат ул ҳам ўзинг,
Меҳрибон, мушфиқ онасан меҳнат аҳлига, Ватан,
Гар керак бўлса сени сақлашга бергум жону тан.

Чустий таржимаси.

АЖОЙИБОТЛАР

БАЛИҚЛАР ВА ЗИЛЗИЛА

Чуқур сув остида яшайдиган катта-катта балиқларнинг «хулқи-атвори» зилзиладан дарак бериши мумкинми? Япон ихтиологи профессор Ясуо Суэхиро, албатта шундай деб жавоб беради.

У кўп йиллардан бери ўзининг ана шу тахминини далиллайдиган фактларни тўпламоқда. Шу масалага бағишлаб олим «Балиқлар ва зилзила» деган китоб ҳам ёзган. Бу асарда чуқур сув остида яшовчи балиқларнинг «хулқи-атворига» доир фактлар изоҳлаб берилган. 14 майда, яъни Японияда қаттиқ зилзила содир бўлишидан икки кун илгари балиқчилар профессор Суэхирога, яъни унинг Токио яқинидаги ихтиологик станциясига узунлиги 6 метр келадиган чуқур сув остида яшовчи, аммо қирғоқ бўйларига онда-сонда чиқиб қоладиган балиқни олиб келишди.

Япон афсоналарига кўра «мўйлаблар»и билан денгиз тубини «қитиқлайдиган» наҳанг балиқлар зилзила бўлишининг сабабчиси эмиш. Ҳозир ҳам япон аёллари уйларининг деразаларига «мўйловдор» балиқнинг суратини ёпиштириб қўйдилар. Бу бир ирим бўлиб, гўё япон хонадонини зилзиладан, офатдан асрар эмиш. Профессор Суэхиро фикрича, ана шу ирим денгизнинг чуқур ерларидагина кун кечирадиган балиқларнинг қирғоқ бўйларида, саёз ерда пайдо бўлиб қолишидан келиб чиққан эмиш. Бунга гувоҳлик берадиган қариялар бор.

1923 йилда Токио ва Ионагаму шаҳарларини вайрон қилган зилзиладан икки кун илгари Япония пойтахти қирғоқларида одатда бу ерларда учрамайдиган катта балиқлар пайдо бўлиб қолган эди.

1963 йилнинг ноябрь ойида Токио радио ва телевиденияси ходимлари ихтиолог Суэхирони Ниидзима оролларига таклиф қилишиб, бу ерда тутилган «денгиз аждаҳоси» — 6 метрлик наҳанг балиқ ҳақида илмий суҳбат ўтказишни илтимос қилган эдилар. Профессор, мен лекциялар билан бандман, деб жавоб берди ва ярми ҳазил-ярми чин қилиб оролингизда бугун-эрта зилзила ҳам бўлади деб қўйди. Шундан икки кун ўтгач оролда ҳақиқатан ҳам кучли зилзила бўлди.

В. ОВЧИННИКОВ.
«Правда»дан.

ЁЗУВЧИ, КОММУНИСТ, ДЎСТ БИЛАН ВИДОЛАШУВ

26 майда республика пойтахти атоқли ўзбек совет адиби, Ўзбекистон халқ ёзувчиси Абдулла Қаҳҳор билан видолашди. Марҳумнинг тобути давлат филармонияси биносига қўйилган эди. Партия, совет ва жамоат ташкилотлари, саноат корхоналари ва колхозлар вакиллари, ижодкор сафдошлари, дўстларининг Ўзбекистондан ташқарида ҳам китобхонлар меҳр-муҳаббатини қозонган коммунист ёзувчи, ҳормас меҳнаткаш билан видолашуви бир неча соат давом этди.

Тобут атрофига — Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, республика Олий Совети ва Министрлар Совети, ижодий союзлар, жамоат ташкилотлари номидан гулчамбарлар қўйилган.

Мотам маросимида қатнашувчилар Чиғатой қабристони томон йўл олдилар. Қабристонда ўтказилган мотам митингининг қатнашчилари Абдулла Қаҳҳорнинг ўзбек бадиий прозаси ва драматургиясини ривожлантириш ишига катта ҳисса қўшганлигини таъкидладилар. Улар Ўзбекистон халқ ёзувчиси Абдулла Қаҳҳорнинг номи кўп сонли муҳлислари қалбида абадий сақланиб қолишини айтдилар. (ЎзТАГ).

Турли мамлакатларда

ИТАЛИЯ КОММУНИСТЛАРИНИНГ КАТТА МУВАФФАҚИЯТИ

Италия Коммунистик партияси 19-20 майда ўтказилган парламент сайловларида катта ғалабага эришди. Коммунистлар 8.555.000 овоз олдилар. Бу — илгариги ҳамма сайловларда олинган овозлар миқдоридан анча ортиқдир. Компартия депутатлар палатасида 177 ва сенатда 87 ўрин олишга муваффақ бўлди. Коммунистлар 1963 йилда ўтказилган парламент сайловларида 7.767.000 овоз олиб, депутатлар палатасида 166 та ва сенатда 83 ўринни эгаллаган эдилар.

Яқинда ташкил топган пролетар бирлиги социалистик партияси Компартия билан маҳкам иттифоқ бўлиб ҳаракат қилди. Бу партия ҳам катта муваффақиятга эришиб, 1.414.000 овоз олди. Пролетар бирлиги социалистик партияси депутатлар палатасида 23, сенатда эса 14 ўринга эга бўлди. Натижада компартия теварагига жипслашган сўл кучлар овозларнинг 30 процентидан кўпроғини олдилар ва мамлакатнинг ички сиёсий ҳаётида тағин ҳам зўр таъсир кўрсатаётган омил бўлиб қолдилар.

«Сўл марказ», деб аталган ҳукумат коалицияси сайловларда сўл кучларнинг асосий мухолифи бўлди. Италия капитализми асосий кучларининг манфаатларини ифода этувчи христиан-демократик партия ана шу коалицияда асосий роль ўйнайди. Йирик капитал ва католик черковининг қўллаб-қувватлаши туфайли христиан-демократик партия йигирма йилдан буён ҳокимият тепасида турибди. 1966 йил куз фаслида тузилган бирлашган социалистик партия ҳукумат коалициясида бу партиянинг шеригидир. Социалистик партия сайловларда христиан-демократлар билан иттифоқни сақлаш ва агрессив НАТО иттифоқини мустаҳкамлаш шиори остида ҳаракат қилди.

Ўнг социалистларнинг раҳбарлари йирик капиталга хизмат қилишдан иборат ана шундай сиёсатлари туфайли қаттиқ зарбага учрадилар. Бирлашган социалистик партия бир ярим миллиондан кўпроқ овоздан маҳрум бўлди. Рейтер агентлигининг фикрича, бунинг натижасида «Сайловларда қаттиқ мағлубиятга учраган Ненни бошлиқ бирлашган социалистик партия олдида бирликни сақлаш масаласи жиддий проблема бўлиб қолди».

Партиянинг сўл қаноти христиан демократлар билан тузиладиган янги коалицияда қатнашишни истамаётганлигини ҳозирнинг ўзидаёқ Неннига маълум қилди. Бу қанотининг раҳбари Ломбарди партиянинг раҳбарлари рўй берган аҳволни дарҳол қараб чиқиши лозим эканлигини айтди. Иккинчи бир сўл фракция партия съездини дарҳол чақиришни талаб этди.

Италияда ўтказилган сайловларда сўл кучларнинг эришган муваффақияти Қўшма Штатлар, Ғарбий Германия ва бошқа капиталистик мамлакатлардаги ҳукмрон доираларни тамомила ташвишга солиб қўйди.

Сайловларнинг якунлари коммунистларнинг барча прогрессив кучларни жипслаштириш йўлида ўтказиб келаётган сиёсати тўғри сиёсат эканлигини жуда яққол тасдиқлади, тинчликни ва мамлакатнинг миллий манфаатларини ҳимоя қилиш юзасидан Компартия илгари сурган программа катта шуҳрат қозонганлигини кўрсатди. Бу программа конкрет демократик ислоҳотларни амалга оширишни, Италиянинг НАТОдан чиқишини, мамлакат территориясидаги ҳарбий базаларнинг тугатилишини, туб социал ислоҳотлар ўтказилишини ҳамда ишсизликнинг тугатилишини кўзда тутади. (ТАСС).

МАЛИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

БАМАКО. (ТАСС). Мали Республикасининг Президенти Модибо Кейта Африка бирлиги ташкилоти тузилганлигига беш йил тўлганлиги муносабати билан радио орқали гапириб айтдики, Африка бирлиги ташкилотининг беш йиллиги бутун қитъанинг келажагига нисбатан умид, кураш ва ҳурсандлик билан ўтган беш йилдан иборат бўлди. Африка бирлиги ташкилоти раҳнамолигида жуда катта ғалабалар қўлга киритилди.

Президент Африканинг турли районларида мустамлакачилик қолдиқлари ҳали ҳам борлигини эслатиб, ҳар бир африкалик Африка ватанпарварларининг миллий озодлик учун олиб бораётган курашини қўллаб-қувватлашга мажбур, деди.

Шу билан бирга биз, деб давом қилди Кейта, бирлигимизнинг амалга оширилишига тўсқинлик қилмоқ учун халқаро империализм бизга қонли можаролар ташкил этиш мақсадида ҳар доим юбориб турган ёлланма агентларни ва авантюристларни ҳам Африкадан ҳайдаб чиқаришимиз лозим.

ВАТАНПАРВАРЛАРНИНГ ҲАРАКАТЛАРИ

БАЙРУТ. (ТАСС). Миллий озодлик халқ кучлари ҳарбий қўмондонлигининг бу ерда эълон қилинган ахборотида айтиладики, фаластинликларнинг «Ал-Фатах» ва «Миллий озодлик» ташкилотларига қарашли қуролли отрядлари Ерихон шаҳарининг шарқи-шимолидаги Исроил ҳарбий лагерига 25 майда ҳужум қилишди. Шу ҳужум вақтида Исроил солдатлари ва офицерларидан 120 чоғли киши ўлдирилди ва жароҳатлантирилди. Фаластинликларнинг қуролли отрядлари, — дейилади ахборотда, — лагердаги ҳарбий техникани ва иморатларнинг аксариятини яксон қилиб ўз базаларига омон-эсон қайтиб келдилар.

МАРОКАШЛИК МЕҲМОНЛАР

Ўрта Осиё ва Қозоғистон мусулмонлари диния назоратининг таклифига биноан Марокашнинг Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган таниқли мусулмон арбоблари делегацияси 25 майда Тошкентга келди. Хабуслар ва Исломия министри Аҳмад Барғаш бошчилик қилган бу делегацияга Марокашнинг СССРдаги элчиси Абдулходи Сбихий ҳамроҳлик қилмоқда.

Меҳмонлар республикамиз бўйлаб сафар қиладилар.

(ЎзТАГ).

ХИТОЙДАГИ ВОҚЕАЛАР

Вилоятларда бир-бирига душман бўлиб, жанжаллашаётган хунвейбинлар ва цзаофанларнинг турли гуруҳлари Пекинга делегациялар юбормоқдалар. Бу делегациялар «маданий революция» ташкилотчиларидан мадад истаб расмий муассасаларда изғиб юришибди ва уларнинг шаҳар кўчаларига осиб қўяётган «ошиғич ахборотлари» мамлакатдаги аҳволнинг айрим жиҳатларини ошкор қилмоқда.

Масалан Шанси вилоятидан келган делегация мана шу вилоятнинг «революцион комитети» ички курашга берилиб кетиб, «саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини барбод қилаётир», деб шикоят қилмоқда. Тайюан металлургия заводининг (ўша вилоят бош шаҳрининг) вакиллари Хитой Коммунистик партияси Марказий комитети ва давлат кенгашидан ўзларининг корхоналарида бўлаётган «қон тўкишларга чек қўйишни» илтимос этмоқдалар. Уларнинг айтишларига қараганда, заводда 8 майда бўлган тўқнашишнинг ўзидагина ишчилардан 2 киши ўлдирилган ва кўп киши жароҳатланган.

Бошқа бир «ошиғич ахборот»да айтилишича, Гуанси-Чжуан автоном районининг Лючжоу шаҳрида 3 майдан бери «қонли тўқнашувлар» бўлиб турибди.

Пойтахтнинг ўзида яқинда Пекин университетида бўлган катта тўқнашувлардан кейин Нехуань-Цзи бошчилигидаги гуруҳ «ҳокимиятни қўлга олган». Ғолиб чиққан гуруҳ ўз мухолифини — цзинганшан отрядидаги хунвейбинларни дарров стипендиялардан ва овқат талонларидан маҳрум қилган.

* * *

Яқинда Пекиндаги синьхуа агентлиги «Қўшма Штатлар Вьетнамга қарши қилинаётган агрессия учун Сянган (Гонконг) дан ҳарбий база сифатида фойдаланмоқда, деган хабарни тарқатди. Америка ҳарбий кемалари Гонконгни худди ўзларига қарашли жой ҳисоблаб, ўзларининг запасларини тўлдирмоқ учун бу шаҳар портига келиб-кетиб турадилар, американликлар Жанубий Вьетнамга қўшин ва ҳарбий юкларни ташиб бераётган самолётларга ёнилғи олмоқ ва шу самолётларни ремонт қилдирмоқ учун Гонконг аэродромларидан фойдаланмоқдалар. АҚШ фронт орқасини таъминловчи база тариқасида ҳам Гонконгдан фойдаланмоқда.

Бу ҳақиқатдан шармандалик ҳол бўлса ҳам, асло янгилик эмас. Хитой расмий маълумотларига қараганда, Америка ҳарбий кемалари Гонконгга икки минг мартадан кўпроқ келиб кетган.

(ТАСС. 25 май)

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМДА халқ озодлик қуролли кучлари билан Америка интервентларининг қўшинлари ҳамда уларнинг сайгонлик қўғирчоқлари ўртасида яна шиддатли жанглар авж олиб кетди.

Суратда: Озодлик армияси жангчилари Локнинь атрофида қуршаб олинган душман истехкомига ҳужум қилмоқдалар.

ВИА—ТАСС фотоси.

ГДРнинг Айзенхюттен штадт шаҳридаги «Ост» металлургия комбинати 5000га яқин киши ишлайдиган замонавий йирик корхонадир. Бу ерда бир қанча ишлаб чиқариш жараёнлари автоматлашган ва механизмлаштирилган.

Суратда: Домна печларининг бошқариш пульти.

А. Поляков фотоси, ТАСС фотохроникаси.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Реклама ва эълонлар

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Концерт (чегарачилар учун). 9.30 — Романслар. 10.30 — Музикали драмалардан парчалар. 11.15 — «Ватанимиз муқаддас чегаралари посбонлари» (суҳбат). 11.25 — Чанг ва оркестр учун концерт. 12.15 — «Замондошлар» (рус.). 13.30 — Концерт (чегарачилар учун рус тилида). 16.10 — «Музика ва ҳаёт» 16.50 — «Правда» газетасининг обзори. 18.00 — «Қардош пахтакорлар мусобақаси» (рус.). 18.10 — Рақс сюитасидан қисмлар. 18.40 — Спорт. 19.20 — СССР халқларининг куйлари. 20.00 — «Ёшлик» радиостанцияси. 21.00 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.10 — Концерт (чегарачиларнинг талабларига мувофиқ). 22.20 — Рақс куйлари. 22.40 — Ўзбекистонда тожик маданияти декадаси. 23.15 — Концерт

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 дан — **Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

17.55 — **Кўрсатишлар программаси.**

Рус тилида: 18.00 — **Теленгиликлар ва декада кундалиги.** 18.15 — **В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги олдидан. Ленин Қозон шаҳрида** (ҳужжатли фильм). 18.35 — А. Навоий туғилган куннинг 525 йиллиги олдидан. **Адабий эшиттириш.** 19.00 — **«Пахтакор» — «Арарат» (Ереван) командалари ўртасида футбол.** Танаффус вақтида телеянгиликлар (ўзбек тилида). 20.45 — **Матбаачилар эгаллаётган марралар.**

21.00 дан — **Душанба кўрсатади.**

23.30 дан — **Москва кўрсатади.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 18.00 — **Ўқув эшиттиришлари программаси. Физика** (олий ўқув юртларига кирувчилар учун). 18.40 — **Дохунда** (бадиий фильм).

20.00 дан — **Москва кўрсатади.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида: 20.00 — **Биз ва қуёш** (ҳужжатли фильм). 20.45 — **Цирк томошалари.**

Рус тилида: 21.25 — **Чегарада жимжитлик** (телефильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА — 28/V да **Отелло**, 29/V да **Бозгашт.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 29/V да **Гавҳари шамчироқ.**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 28/V да **Тожикистон «Гулшан» эстрада оркестрининг концерти.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Рад этиш — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА», НАВОИЙ номли, «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Итальянча ўғирлик — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Шоир тақдири — «САНЪАТ САРОЙИ (эрталаб соат 11, кундуз 1, 3 да) «МОСКВА» (кеч соат 9.40 минутда).

Сиртаки — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 8-45 минутда ва 10 ярмида)

Аёллар салтанати — «РАКЕТА».

Икки дил достони — НАВОИЙ номли.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

29 30 май кеч соат 8 ярмида

ЎЗБЕКИСТОН ЭСТРАДА ОРКЕСТРИ КОНЦЕРТИ

Концертда Ўзбекистон ССР халқ артисти **Ботир ЗОКИРОВ;** Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар — **Луиза ЗОКИРОВА** (Шарқ халқлари куйлари), **Юнус ТУРАЕВ** (совет композиторлари қўшиқлари), **Зулайҳо РАҲМАТУЛЛАЕВА** (ўзбек рақси). **Эсон ҚАНДОВ** (совет ва чет эл композиторларининг эстрада куйлари), **Конкб ЗАРИФИЙ** (Шарқ халқлари рақслари), эстрада артистлари конкурси лауреати **Владимир ЛАПИН** (конферансье) иштирок этадилар.

Оркестрнинг бадиий раҳбари — Ўзбекистон халқ артисти **Ботир ЗОКИРОВ.**

Музика раҳбари — **Евгений ШИРЯЕВ.**

Билетлар концерт зали кассасида кундуз соат 2 дан, район кассаларида эрталаб 11 дан сотилади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ МИНИСТРЛИГИ

1968/69 йил учун

қишлоқ хўжалик ўрта билим юртларига қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ТОШКЕНТ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ
(Тошкент шаҳар, Парашютная кўчаси, 17)
агрономия, ўсимликлар ҳимояси, ер қурилиши.

ТОШКЕНТ ЎҚУВ-БУХГАЛТЕРИЯ ТЕХНИКУМИ
(Тошкент шаҳар, Глинка кўчаси, 9-уй)
қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини планлаштириш, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида бухгалтерия ҳисоби.

ЧИНОЗ СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИ
(Тошкент область, Янгийўл район, Олмазор станцияси)
қишлоқ хўжалиги механизацияси, чорвачиликни механизациялаштириш ва электрлаштириш, ветеринария, зоотехния.

ТОШКЕНТ МЕВА-САБЗАВОТЧИЛИК ТЕХНИКУМИ
(Тошкент область, Орджоникидзе район, Боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий текшириш институти)
мева-сабзавотчилик, ўрмон хўжалиги, шаҳар ва аҳоли жойларини кўкаламзорлаштириш.

ТОШКЕНТ ПАРРАНДАЧИЛИК ТЕХНИКУМИ
(Тошкент область, Орджоникидзе район, 8-п/б)
ветеринария, паррандачилик, чорвачиликни механизациялаштириш ва электрлаштириш.

БЎКА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МЕХАНИЗАЦИЯСИ ТЕХНИКУМИ
(Тошкент область, Бўка райони)
қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш.

СИРДАРЁ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МЕХАНИЗАЦИЯСИ ТЕХНИКУМИ
(Сирдарё область «Малик» совхози)
қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш.

«ПАХТАОРОЛ» СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИ
(Сирдарё область, Ильич посёлкаси)
агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, агрохимия.

ҚЎҚОН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ ТЕХНИКУМИ
(Қўқон шаҳар, Горький кўчаси, 28-а)
қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш, саноат-граждан қурилиши.

ФАРҒОНА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ
(Фарғона область, Охунбобоев район, «Ленинизм» колхози)
агрономия, қишлоқ хўжалигида бухгалтерия ҳисоботи.

АНДИЖОН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ ТЕХНИКУМИ
(Андижон область, Холдевонбек қишлоғи)
қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш.

НАМАНГАН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ
(Наманган шаҳар, Пролетар кўчаси, 10-уй).
агрономия, ипакчилик, ветеринария, зоотехния, бухгалтерия ҳисоботи.

САМАРҚАНД ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ ТЕХНИКУМИ
(Самарқанд шаҳри, Красноармейский шоссеси, 157)
қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, моддий-техника таъминоти ва тарқатиш, саноат-граждан қурилиши.

САМАРҚАНД ЗООВЕТЕРИНАРИЯ ТЕХНИКУМИ
(Самарқанд шаҳар, Возрождения кўчаси, 8)
ветеринария, зоотехния, қоракўлчилик.

САМАРҚАНД МЕВА-САБЗАВОТЧИЛИК ТЕХНИКУМИ
(Самарқанд шаҳар, Октябрь кўчаси, 12)
агрономия, мева-сабзавотчилик, бухгалтерия ҳисоботи.

БУХОРО ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ
(Бухоро шаҳар, Ленин кўчаси, 282)
агрономия, зоотехния, ветеринария, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш.

ҚАРШИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ
(Қарши шаҳар, Индустриальний кўчаси, 130).
агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, бухгалтерия ҳисоботи.

ҒАЛЛАОРОЛ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ
(Самарқанд область, Ғаллаорол станцияси, лалмикор ерлар деҳқончилиги илмий-текшириш институти)
агрономия, дон мутахассислиги билан бирга қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш.

ШЕРОБОД ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ ТЕХНИКУМИ
(Сурхондарё область, Шеробод райони, «Комсомолобод» совхози)
қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш.

ХИВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ
(Хива шаҳар, Тозабоғ кўчаси, 2)
қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш, зоотехния, бухгалтерия ҳисоботи.

НУКУС ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ
(ҚҚ АССР, Нукус шаҳри)
агрономия, ветеринария, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигида бухгалтерия ҳисоботи.

ҚОСИМ АУЕЗОВ НОМИДАГИ СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИ
(ҚҚ АССР, Чимбой райони)
қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш.

«ШУМАНАЙ» СОВХОЗ-ТЕХНИКУМИ
(ҚҚ АССР, Шуманай райони)
қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигини электрлаштириш.

ТЎРТКЎЛ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ
(ҚҚ АССР, Тўрткўл район, Қирққиз посёлкаси)
агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш.

Ўрта махсус билим юртларининг кундузги бўлимига 30 ёшгача, сиртқи бўлимига ёшидан қатъи назар, тўлиқ ўрта ва тўлиқсиз ўрта мактаб ҳажмида маълумотли ва кириш имтиҳонларидан муваффақиятли ўтган ҳар икки жинсдаги СССР гражданлари қабул қилинади.

Аризалар ўрта махсус қишлоқ хўжалик билим юртига 8 синф ҳажмида маълумотлилардан 1 июндан 15 августгача, 10 синф ҳажмида маълумотлилардан 1 дан 20 августгача қабул қилинади. Машғулотлар — 1 сентябрдан. Сиртқи таълимга аризалар 1 октябрдан 30 ноябргача қабул қилинади, кириш имтиҳонлари — 1 ноябрдан 14 декабргача.

Ариза ўрта махсус билим юрти директори номига танланган мутахассислиги кўрсатилган ҳолда ёзилади ва қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: тўлиқ ёки тўлиқсиз ўрта мактабни тамомлаганлиги ҳақида ҳужжат, таржимаи ҳол, медицина справкаси (286 форма), учта фотосурат (3х4 см.).

Кирувчилар қуйидаги фанлардан имтиҳон топширадилар: 8 синф ҳажмида маълумотлилар — она тили (диктант), математика (оғзаки);

10 синф ҳажмида маълумотлилар — она тили ва адабиёти (иншо), математика (оғзаки). Товаршунослик ҳамда қишлоқ ва ўрмон хўжалиги мутахассислиги бўйича — она тили ва адабиёти (иншо), химия (оғзаки).

Саккиз йиллик мактабни мақтов ёрлиғи билан ёки 10 синфни олтин ёки кумуш медаль билан тугатган ўқувчилар, муддатдан ташқари хизматдаги СССР Қуролли кучи хизматчилари, СССР Министрлар Совети қошидаги Давлат хавфсизлик комитети қўшин ва органлари хизматчилари, СССР Жамоат тартибини сақлаш министрлиги хизматчилари ва ҳарбий хизматдан қайтганлар (2 йилдан сўнг) кириш ҳақида ариза топширганларидан сўнг имтиҳонсиз қабул қилинадилар.

Ўрта махсус билим юртига икки йил иш стажига эга бўлган ва корхона, қурилиш, совхоз ва бошқа ташкилотлар йўлланмаси билан келганлар конкурссиз қабул қилинадилар.

РЕСПУБЛИКА МАКТАБГАЧА ТАРБИЯ МУЗИКА ПЕДАГОГИКА БИЛИМ ЮРТИ

1968—69 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ:

Билим юрти мактабгача тарбия муассасаларига музика раҳбарлари ҳамда ўрта мактабларга музика ва ашула ўқитувчилари тайёрлайди.

Ўқув юртига ўрта мактабнинг 8-10 синфларини ва музика мактабининг 7 синфларини битирганлар қабул қилинади.

Ўқиш муддати: ўрта маълумотлилар учун (10—11) 2 ярим йил, 8 синфни тугатганлар учун — 3 йил 10 ой.

Аризалар 1 июндан қабул қилинади.

Кириш имтиҳонлари 5 июлдан қуйидаги фанлар бўйича ўтказилади: фортепьяно, сольфеджио ва музика саводи, она тили (ёзма), СССР тарихи (10—11 синф маълумотлилар учун).

Ўзбек группаларига музика мактабини тамомламаган, лекин яхши музика қобилиятига эга бўлганлар ҳам қабул қилинади.

Қабул қилинган ўқувчилар умумий қоидалар бўйича стипендия ва бошқа ердан келганлар эса ётоқхона билан таъминланадилар.

Адрес: Тошкент шаҳар, Олмазор кўчаси, 174-уй.

Телефон 4-14-31, 4-17-11. (1, 4 трамвайлар, 2, 7, 12-троллейбусларнинг «Беруний майдони» бекати).

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг профессионал-техника таълими давлат комитети ФАРҒОНА ШАҲАР 7-ПРОФЕССИОНАЛ-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1968—1969 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ:

Билим юртига 8-10 синф ҳажмида маълумоти бўлган 16 ва ундан катта ёшдаги қизлар қабул қилинади.

Билим юрти қуйидаги касблар бўйича мутахассислар тайёрлайди: **йигирувчилар, тўқувчилар.**

Ўқиш муддати — 2 йил.

Машғулотлар — ўзбек тилида. Таълим даври ишлаб чиқариш стажига қўшилади.

Ўқувчилар ҳар куни 3 марта бепул иссиқ овқат ва кийим-бош билан таъминланадилар, эҳтиёжи борларга бепул ётоқхона берилади.

Машғулот 1 сентябрдан бошланади.

Ҳужжатлар 1 июндан қабул қилинади.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар:

ариза, таржимаи ҳол, маълумоти ҳақида гувоҳнома ёки аттестат, туғилганлиги ҳақида гувоҳнома ва паспорт, турар жойидан справка, саккизта фотосурат (3х4 см), билим юрти формаси бўйича медицина справкаси, характеристика.

Адрес: Фарғона шаҳар-2, Панфилов кўчаси, 23-уй. Телефон 46-67

ОБУНАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

Қуйидаги марказий газеталарга иккинчи ярим йил учун обуна қилиш давом этмоқда:

«ПРАВДА»,
«ИЗВЕСТИЯ»,
«СЕЛЬСКАЯ ЖИЗНЬ»,
«ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА»,
«ТРУД»,
«КОМСОМОЛЬСКАЯ ПРАВДА»,
«ПИОНЕРСКАЯ ПРАВДА»,
«ЛИТЕРАТУРНАЯ ГАЗЕТА»,
«МЕДИЦИНСКАЯ ГАЗЕТА»,
«СОВЕТСКАЯ КУЛЬТУРА»,
«СОВЕТСКИЙ СПОРТ»,
«СТРОИТЕЛЬНАЯ ГАЗЕТА»

ва бошқалар, шунингдек республика газеталарига ҳам иккинчи ярим йил учун обуна қилинмоқда.

«СОЮЗПЕЧАТЬ» БОШҚАРМАСИ.

ТОШКЕНТ ИККИНЧИ ИНДУСТРИЯ-ПЕДАГОГИКА ТЕХНИКУМИ

(Тошкент шаҳар, 147, Қўйлиқ қишлоғи, К. Маркс кўчаси, 20-уй)

15 июнь кундуз соат 5 да техникумни тамомлаётганлар билан

УЧРАШУВ КЕЧАСИНИ ЎТКАЗАДИ.

«Шарқ юлдузи» журнали коллективи журналнинг асосчиларидан бири ва редколлегия аъзоси, СССР Давлат мукофоти лауреати, Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР давлат мукофоти лауреати, Ўзбекистон халқ ёзувчиси

АБДУЛЛА ҚАҲҲОРНИНГ

бевақт вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оиласига чуқур таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС ВА ТЕЛЕФОНЛАР: ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26, Редактор — В36545, Редактор ўринбосарлари — В37914, В39323, Масъул секретарь — В34455, Масъул секретарь ўринбосарлари — В37283, Партия турмуши — В33469, Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — В31216, Халқаро ҳаёт — В37604, Коммунистик тарбия — В31455, Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — В34780, Совет қурилиши — В33258, Қишлоқ хўжалик — В37604, Адабиёт ва санъат — В32036, В37221, Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451, Маҳаллий ахборот ва спорт — В32347, Оммавий ишлар ва хатлар — В38679, В33553, Иллюстрация — В34524, Стенографистка — В37343, Корректура — В37162, Эълонлар — В38142, Коммутатор — В30249, В30250, В30251, В30252, В30253, В30254, В30255, В30256, В30257, В30258, ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: Андижон 48—85, Бухоро 31—41, Қарши 3—08, Нукус 42—62, Самарқанд 31—972, Термиз 23—27, Фарғона 41—88, Урганч 34—55

Б № — 122. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64633. Р. 05945.